

Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Recursos e infraestructuras para a docencia dos Tí

El edificio, donde se ubica <?xml:namespace prefix = "st1" ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:smarttags" />la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo ocupa una superficie de 7.996 m2. Allí, además de las aulas enumeradas existen despachos para profesores, concretamente, 57 despachos.

Otras instalaciones de interés son las siguientes: Biblioteca y Salas de Lectura, Sala de Juicios, Delegación de alumnos, Conexión inalámbrica, Web de la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo, recursos docentes en Red. Como apoyo a la docencia, la Universidad de Vigo ha puesto a disposición de profesorado y alumnado la plataforma FAITIC

(<http://faitic.uvigo.es/>) con recursos en línea destinados a la teleformación, Servicio de reprografía y Cafetería .

Coordinación da mobilidade

A coordinación dos programas de mobilidade Erasmus, Sicue Séneca, Isep realizase pola Prfa. Dna. Regina Ibáñez Paz (Despacho A-206, e-mail ripaz@uvigo.es, tfno. (00.34).986.813.823 sen perxuício da labor de orientación e información da ORI.

Titulacions impartidas no Centro

Neste Centro impártense as seguintes titulacions: Grado en Dereito, Grado en Relacions laborais e Recursos Humanos, Licenciatura en Dereito (rama económico-empresarial), Diplomatura en Relacions Laborais, Master en Ordenación Xurídica do mercado e mailo Master en menores en situación de desprotección e conflito social. A información específica sobor de cada un atoparase de seguido no seu apartado propio.

E de importancia suññar que o MASTER EN XESTIÓN E DIRECCION LABORAL ATÓPASE EN SUSPENSION TEMPORAL para el CURSO 2009/2010.

Outra información

Na páxina <http://www.uvigo.es/alumnado/index.gl.htm> a/a alumno/a atopará información de interese sobor asociacións, biblioteca, bolsas, créditos, emprego, mobilidade, premios, outros (actividades extracadémicas e recreativas), residencias, Secretaría virtual, servicios informáticos, transportes, acceso á Universidade e convalidacións.

Calendario académico

Calendario escolar curso 2009-2010

Estudos oficiais de grao e posgrao

(Aprobado en Consello de Goberno do día 20-04-2009)

1.- O período lectivo do curso académico comprenderá do día **21** de setembro de 2009 ao **30** de xullo de 2010. O mes de agosto non será lectivo.

2.- As actividades académicas comezarán e rematarán nas datas seguintes:

Primeiro cuadrimestre inicio: **21** de setembro de 2009.

remate: **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuadrimestre inicio: **4** de febreiro de 2010.

remate: **7** de xuño de 2010.

3.- Cando estea previsto a realización de probas de avaliación os/as estudantes en cada curso académico terán dereito a dúas

oportunidades quedando o calendario recomendado de probas de avaliación organizado en tres períodos:

Denominación	Datas das probas de avaliación	Data límite de rexistro das cualificacións en xescampus
Primeiro cuadrimestre	entre o 21 de xaneiro e o 3 de febreiro de 2010.	18 de febreiro de 2010
Segundo cuadrimestre	entre o 25 de maio ao 7 de xuño de 2010.	25 de xuño de 2010
Xullo	entre os días 1 ao 15 de xullo de 2010.	26 de xullo de 2010

4.- As clases interromperanse dende o día **21** de decembro de 2009 ata o día **8** de xaneiro de 2010 (ambos os dous incluídos), os días **15** e **16** de febreiro e dende o día **27** de marzo ao **5** de abril de 2010 (ambos os dous incluídos).

5.- Terá carácter festivo o día **28** de xaneiro de 2010 (celebración do patrón da Universidade). Posuirán o mesmo carácter os días das festas oficiais do Estado, da Comunidade Autónoma e, en cada Campus, os días das festas locais.

6.- Así mesmo, en cada Centro terán carácter festivo a data da festa do Centro. Todas as que non coincidan en luns ou venres, pasaranse a eses días.

E.T.S. Enxeñeiros de Telecomunicación	29-09-09, martes
E.U. Enx. Téc. Forestal	04-10-09, domingo
Facultades de Bioloxía// Ciencias do Mar// Química//Ciencias	15-11-09, domingo
E.U. Formación do Profesorado de E.X.B.	27-11-09, venres
E.T.S. Enxeñaría de Minas	04-12-09, venres
Fac. de Dereito // Fac. CC. Xurídicas e do Traballo	07-01-10, xoves
E.S. Enxeñaría Informática	25-02-10, xoves
E.T.S. Enx. Industrial // E.U. Enx. Téc. Industrial	19-03-10, venres
Facultade CC.EE.EE. // CC.EE e Turismo // E.U.Est. Empresariais	05-04-10, luns
Fac. Historia//Filoloxía e Tradución//Fac. CC. da Educación//Fac. CC.Educ. e Dep.	26-04-10, luns
Facultade de Ciencias Sociais e da Comunicación	29-04-10, xoves
Fac. CC. Xurídicas e do Traballo (Relacións Laborais)	01-05-10, sábado
Facultade de Belas Artes	08-05-10, sábado
EE.UU. de Enfermería	12-05-10, mércores

Normativa e lexislación

Dentro da normativa destacamos:

- a.- Lei Orgánica 6/2001, do 21 de decembro de Universidades.
- b.- Lei Orgánica 4/2007, do 12 de abril, pola que se modifica a Lei 6/2001 de Universidades.
- c.- O regulamento de Estudiantes.

Ista e outra normativa atópase na páxina web da Univeridade na información relativa ao alumnado.

d.- A normativa de permanencia na Universidad de Vigo, foi aprobada polo Consello Social o 13 de xuño do 2001 e modificouse pra adaptalo o longo do tempo. Regula as seguintes materias:matriculación no 1º curso de acceso ou reinicio de estudos, convocatorias, rendimento académico mínimo, comisión de permanencia, requisitos da matrícula, avaliación curricular e reinicio de estudos.O Seu contido pode consultarse no enlace:

http://webs.uvigo.es/sxeralweb/images/normativa/ordenacion_academica/normativa_de_permanencia_na_universidade_de_vigo.pdf

Información xeral do centro

EQUIPO DECANAL

Decana

Ana María Pita Grandal

Vicedecanos/as

Pilar Allegue Agüete

María del Mar Rodríguez Domínguez

Ángel Aday Jiménez Alemán

Secretaria

Patricia Valcárcel Fernández

Campus Univ. Vigo
36200 Vigo Tel: 986814010 Fax 986814011
e-mail sdfdev@uvigo.es

<http://webs.uvigo.es/cienciasxuridicasedotraballo/>

A Xunta de Facultade da Fac de CCXX e do Traballo de Vigo e un órgano colexiado de representación, decisión e control do centro. Está composta polo Decano/a, que a preside, e polos demais membros determinados no artigo 4 da súa normativa de réximen interno aprobada no Consello de Goberno do 5 de outubro de 2005.

Atopamos tamén as seguintes Comisions Delegadas da Xunta de Facultade:

a.- Comisión Permanente da Xunta de Facultade.

b.- Comisión de Docencia.

c.- Comisión de Convalidacións e Validacións.

d.- Comisión de Biblioteca e Extensión Universitaria.

De unha especial importancia é a Comisión de Calidade.

Tamén suliamos o destacado papel, pola súa transcendencia, das Xuntas de Titulación encargadas de elaborar, aprobar e modificar as propostas dos plans de estudos. Atopamos de unha banda a Xunta de Titulación de Relacións Laborais e pola outra a Xunta de Titulación de Dereito Económico.

Materias

Curso 4

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G080V01721	Economía española e da Unión Europea	1c	6
V08G080V01722	Fundamentos de administración de empresas	1c	6
V08G080V01723	Fundamentos económicos de defensa da competencia	1c	6
V08G080V01921	Dereito concursal	1c	6
V08G080V01922	Dereito da seguridade social	1c	6
V08G080V01923	Dereito penal de empresa	1c	6
V08G080V01924	Propiedade industrial e competencia	1c	6
V08G080V01925	Constitución económica	2c	6
V08G080V01926	Dereito administrativo económico	2c	6
V08G080V01927	Dereito do comercio internacional	2c	6
V08G080V01928	Dereito marítimo	2c	6
V08G080V01929	Interpretación financeira do dereito contable	2c	6
V08G080V01930	Réxime fiscal da empresa	2c	6
V08G080V01931	Tutela procesual do crédito	2c	6
V08G080V01981	Prácticas externas	2c	6
V08G080V01991	Traballo de Fin de Grao	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía española e da Unión Europea				
Materia	Economía española e da Unión Europea			
Código	V08G080V01721			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Santamaría Conde, Juan José			
Profesorado	Santamaría Conde, Juan José			
Correo-e	jjsanta@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/iago/			
Descrición xeral	A economía española no contexto histórico e internacional: dotación de recursos, capital humano e stock de capital; estrutura productiva en España; Mercados laboral e financeiro en España; visión xeral da economía da UE; principais políticas comunitarias; condicións de converxencia e PEC; orzamentos comunitarios			

Competencias de titulación

Código	
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A16	Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Visión xeral da Economía Española	A7	B2 B7
Interpretación dos acontecementos económicos	A11	B1 B2 B5
Exercitación das habilidades de argumentación en economía	A8 A10 A15	B1 B3
Exercitación da discusión de escoitar, de defender as propias argumentacións e de conciliar puntos de vista	A8 A9 A13 A15 A18	B5 B6 B7 B8 B9
Exercitación da busca da información económica e de cálculo de algunhas magnitudes e coeficientes fundamentais	A11 A13 A16	B1 B7 B8 B9 B13

Contidos

Tema	
TEMA 1. CRECEMENTO E MUDANZAS ESTRUCTURAIS 1960-2012	1.1.- Calculo das taxas de crecemento 1.2.- Periodificación das tendencias 1.3.- Evolución da produtividade do traballo 1.4.- Traxectoria da Especialización industrial de España
TEMA 2. BALANZA DE PAGAMENTOS E COMERCIO EXTERNO	2.1.- Balanza de pagos 2.2.- Principais características do comercio exterior: saldo, especialización e peso relativo 2.3.- O Investimento Directo no Exterior
TEMA 3. ACTIVIDADES PRODUCTIVAS E POLÍTICAS ESTRUCTURAIS	3.1.- Os sectores productivos 3.2.- Características estruturais da Economía Española e a da Unión Europea 3.3.- As políticas estruturais
TEMA 4. DA UNIÓN EUROPEA Á UNIÓN ECONÓMICA E MONETARIA	4.1.- O Sistema Monetario Europeo 4.2.- A Unión Económica e Monetaria 4.3.- Desregulación financeira e o pacto pola estabilidade
TEMA 5. DISTRIBUCIÓN DO RENDIMENTO	5.1.- Distribución sectorial 5.2.- Distribución persoal e política social 5.3.- Distribución territorial e a Política Rexional
TEMA 6. RECURSOS NATURAIS E HUMANOS	6.1.- Economía dos recursos naturais 6.2.- Política e fiscalidade ambiental 6.3.- Políticas de emprego
TEMA 7. O SISTEMA INSTITUCIONAL DA UNIÓN EUROPEA	7.1.- O Dereito da UE 7.2.- As institucións da UE 7.3.- As Finanzas e o Orzamento da UE

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	35	40	75
Seminarios	12	36	48
Traballos de aula	30	5	35
Actividades introdutorias	1	5	6
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	18	21

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminarios	Propostas de discusión sobre a base dun texto breve Seguimento de acontecementos de actualidade Obtención de información cantitativa e manipulación dos datos
Traballos de aula	Realización de exercicios prácticos con documentación e estatísticas facilitadas polo profesor
Actividades introdutorias	Presentación e manexo de datos básicos moi sumarios sobre a economía española

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Análise de datos e materiais baixo a coordinación do profesor Presentcións e exposición do alumnado de temas seleccionados polo profesor Realización de exercicios de maior duración durante as horas de aula.
Traballos de aula	Análise de datos e materiais baixo a coordinación do profesor Presentcións e exposición do alumnado de temas seleccionados polo profesor Realización de exercicios de maior duración durante as horas de aula.
Probas	Descrición
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Análise de datos e materiais baixo a coordinación do profesor Presentcións e exposición do alumnado de temas seleccionados polo profesor Realización de exercicios de maior duración durante as horas de aula.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Desenvolvemento xeral na aula dos temas da materia interpretación e abordaxe do conceptos máis complexos.	10

Seminarios	Técnicas destinadas a recompilar datos sobre a participación do alumno, baseados nun listado de condutas ou criterios operativos que faciliten a obtención de datos cuantificables.	20
Traballos de aula	Realización de exercicios prácticos da materia	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Haberá dúas probas específicas durante o curso: A primeira para valorar os coñecementos adquiridos dos 3 primeiros temas A segunda para valorar os coñecementos adquiridos dos 3 temas seguintes Cada proba consiste 50% desenvolvemento de temas 50% exercicios	60 e para os alumnos que non asistan a calse o 100

Outros comentarios sobre a Avaliación

Haberá un exame final para aquelas persoas que desexen superar a nota obtida na avaliación continua. A valoración será a máis alta do exame e da avaliación continúa.

Haberá un exame final para aquelas persoas que non sigan a avaliación continua. O exame terá 100% da nota final.

Haberá un exame fin de carreira. O exame terá o 100% da nota final.

Todos os citados exames finais serán escritos. O contido e a avaliación repartirase 50% desenvolvemento de temas propostos, 50% exercicios (numéricos, de comentario de texto ou outros). Tanto o desenvolvemento de temas coma os exercicios propostos referiranse ós materiais manexados durante o curso e do tipo dos boletíns de exercicios entregados durante a avaliación continúa.

A valoración do exame farase por puntuación do documento relativamente ós materiais manexados no curso

Bibliografía. Fontes de información

García Delgado, J. L. y Myro, R. (Dirs., 2011). Lecciones de Economía Española. Cívitas-Thomson.Madrid

Jordán Galdulf, J. M^a. (Coord., 2008). Economía de la Unión Europea. Cívitas-Thomson. Madrid.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Fundamentos de administración de empresas				
Materia	Fundamentos de administración de empresas			
Código	V08G080V01722			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Pérez Pereira, Santos			
Profesorado	Pérez Pereira, Santos			
Correo-e	spp@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)1.El alumno debería ser capaz de introducirse en la problemática que rodea a la organización empresarial. TIPO B	B1 B2
2.El alumno debería ser capaz de comprender el conjunto de hechos y fenómenos protagonizados por aquélla en su dimensión socioeconómica. TIPO B	B3 B5
3.El alumno debería ser capaz de conocer las circunstancias que rodean a la empresa. TIPO B	B6
4.El alumno debería ser capaz de analizar los aspectos que condicionan la consecución de sus leyes de equilibrio. TIPO B	B7 B8
5.El alumno debería ser capaz de conceptualizar a la empresa desde un punto de vista sistémico y desde la figura del empresario. TIPO B	B9 B13

Contidos	
Tema	
(*)TEMA 1: EMPRESA Y EMPRESARIO	(*)La economía de la empresa Concepto de empresa Teorías sobre la función empresarial Enfoque económico de la empresa
(*)TEMA 2: TIPOS DE EMPRESAS	(*)En función del tamaño En función del sector de actividad En función de su forma jurídica En función del ámbito de actividad En función de la titularidad del capital
(*)TEMA 3: EL SISTEMA EMPRESA Y SU ENTORNO	(*)La empresa como sistema Los subsistemas empresariales según el criterio funcional Concepto de entorno Entorno específico Entorno genérico
(*)TEMA 4: DIRECCIÓN DE LA EMPRESA	(*)Introducción Funciones del subsistema de dirección Objetivos de la empresa Toma de decisiones Dirección estratégica

(*)TEMA 5: OPERACIONES	(*)Concepto y objetivos de la dirección de operaciones Los procesos productivos Decisiones estratégicas y tácticas El diseño del subsistema de operaciones Gestión de inventarios
(*)TEMA 6: MARKETING	(*)Concepto de marketing La gestión del marketing en la empresa Análisis del mercado Segmentación y posicionamiento Las decisiones de marketing-mix
(*)TEMA 7: FINANZAS	(*)La gestión financiera Rentabilidad económica y financiera Decisiones de inversión Decisiones de financiación
(*)TEMA 8: RECURSOS HUMANOS	(*)Los recursos humanos en las organizaciones Dos enfoques de recursos humanos: comportamiento organizacional versus gestión Gestión de recursos humanos
(*)TEMA 9: COOPERACIÓN ENTRE EMPRESAS	(*)Concepto de cooperación empresarial Formas alternativas de cooperación entre empresas Ventajas de la cooperación Inconvenientes de la cooperación
(*)TEMA 10: EVOLUCIÓN DE LA EMPRESA	(*)Creación de la empresa: el plan de negocio Crecimiento: modalidad y dirección Internacionalización de la empresa Formas alternativas de actividad emprendedora

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	12	0	12
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	0	3
Estudos/actividades previos	0	99	99
Sesión maxistral	28	0	28
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	0	3
Estudo de casos/análise de situacións	5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	(*)Exposición de casos prácticos de aplicación mediante el estudio de casos de situacións
Resolución de problemas e/ou exercicios	(*)Se realizarán trabajos y ejercicios con los que se pretende, además del perfeccionamiento de los conocimientos propios de la materia, impulsar entre el alumnado la búsqueda de información para profundizar en algún tema, así como su análisis y síntesis; plantear problemas reales para que el alumno aprenda a enfrentarse a ellos a través del método más adecuado; fomentar el trabajo en grupo y desarrollar la capacidad de exponer públicamente de forma cuidada y efectiva, a la vez que concisa, los objetivos del trabajo y los resultados obtenidos, utilizando el vocabulario específico de la materia.
Estudos/actividades previos	(*)La dedicación al estudio personal del alumno puede hacerse tanto de forma individual como en pequeños grupos. El alumno debe asimilar los conocimientos transmitidos en las clases presenciales. Igualmente, deberá resolver casos prácticos.
Sesión maxistral	(*)Aunque la base de las clases presenciales es la lección magistral, la participación activa del alumno mediante preguntas y sugerencias se considera fundamental para una mejor asimilación de los contenidos impartidos que, posteriormente, deberán ser aplicados individualmente por el alumno en la resolución de las actividades propuestas. Consecuentemente, se hace imprescindible la asistencia a estas clases. El profesor tendrá como principales finalidades para este aspecto docente desarrollar los conceptos y resultados teóricos más importantes de la Asignatura, aplicar las técnicas desarrolladas a la resolución de problemas y orientar al alumno para el estudio personal.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	
Estudo de casos/análises de situacións	

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	(*)A lo largo do curso, se realizarán una serie de actividades orientadas a avaliar al alumno y que están íntimamente relacionadas con el trabajo realizado según los aspectos considerados en los apartados anteriores. Al término del cuatrimestre, se hará un examen que englobará la materia explicada en él. Se pretende con ello comprobar el nivel de asimilación de la materia por el alumno.	70
Estudo de casos/análise de situacións	(*)Exposición de casos prácticos de aplicación mediante el estudio de casos	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

- Iborra, M.; Dasí, A.; Dolz, C. y Ferrer, C, **Fundamentos de dirección de empresas**, 2007,
- Barroso Castro, C., **Economía de la Empresa**, 2010,
- Pérez Gorostegui, E, **Introducción a la administración de empresas**, 2007,
- Díez de Castro, E.; Galán, J. L. y Martín Armario, E., **Introducción a la Economía de la Empresa I**, 1996,
- Díez de Castro, E.; Galán, J. L. y Martín Armario, E., **Introducción a la Economía de la Empresa II**, 1995,
- Bueno Campos, E., **Curso básico de Economía de la Empresa**, 2005,
- Robbins, S. P. y Coulter, M., **Administración**, 2010,

LEGISLACIÓN: Código/legislación de normas de laborales de cualquiera de las editoriales existentes en el mercado y actualizado a 2011(Aranzadi, Tecnos, Civitas, Tirant lo Blanch, La Ley, etc).

MANUALES:

GARCÍA NINET, J. I., (dir.), *Manual de Derecho Sindical* , Atelier (Barcelona). última edición

OJEDA AVILÉS, A., *Compendio de Derecho Sindical* , Tecnos (Madrid). última edición

OJEDA AVILÉS, A., *Derecho Sindical* , Tecnos (Madrid). última edición

PALOMEQUE LÓPEZ, C., *Derecho Sindical español* , Tecnos (Madrid). última edición

SALA FRANCO T. y ALBIOL MONTESINOS, I., *Derecho Sindical* , Tirant lo Blanch (Valencia).

última edición

VIDA SORIA, J., MONEREO PÉREZ, J.L., MOLINA NAVARRETE, C. y MORENO VIDA, M^a. N., *Manual de Derecho Sindical*, Comares, (Granada). última edición.

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA:

BAYLOS GRAU, A., *Sindicalismo y Derecho Sindical*, Bomarzo (última edición)

CABEZA PEREIRO, J., *Las elecciones sindicales*, Bomazo, 2010.

FERNÁNDEZ DOCAMPO, B., *La participación de los trabajadores en el Derecho Social Comunitario*, Tirant Lo Blanch, 2006.

FERNÁNDEZ PROL, F., *La huelga en los servicios esenciales de la Comunidad*, CES, 2005.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Fundamentos económicos de defensa da competencia				
Materia	Fundamentos económicos de defensa da competencia			
Código	V08G080V01723			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Pazo Martínez, María Consuelo			
Profesorado	Castro Rodríguez, Fidel Pazo Martínez, María Consuelo			
Correo-e	cpazo@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	El objetivo de esta materia es estudiar, a partir de las herramientas propias del análisis económico, una de las intervenciones públicas más relevantes para las empresas: la política de competencia. Se abordará la política de competencia desde un punto de vista económico con el objetivo de que los alumnos sean capaces de analizar los casos prácticos de competencia empleando las herramientas teóricas básicas, las cuales se expondrán en las clases magistrales. Además, se examinarán casos reales resueltos por las autoridades de competencia.			

Competencias de titulación

Código	
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
1. Lograr que os estudantes manejen coñecementos básicos de economía e empresa necesarios para comprender e aplicar o Dereito da competencia.	A8 A11	B2
2. Desarrollar la capacidad de identificar problemas jurídico-económicos propios del Derecho de la Competencia y abordarlos de modo interdisciplinar.	A8 A11	B1 B3
3. Desarrollar en los estudiantes la capacidad de argumentar jurídicamente en las materias jurídico-económicas que subyacen al Derecho de la Competencia.		B4 B7
4. Desarrollar la capacidad de interpretar y analizar críticamente argumentos jurídico-económicos propios del Derecho de la Competencia.		
4. Pontenciar la capacidad de manejar fuentes jurídicas propias del Derecho de la Competencia.		B1 B3
5. Desarrollar la capacidad de interpretar y analizar críticamente argumentos jurídico-económicos propios del Derecho de la Competencia.		B5 B6 B8 B13
7. Fomentar la capacidad de trabajar en grupo y de actuar con responsabilidad y principios éticos, cumpliendo los compromisos adquiridos.		B9 B10 B11 B12

Contidos	
Tema	
1.- Introducción: objeto y contenido del curso.	Definición, orígenes y objetivos de la política de competencia.
2.- Poder de mercado y bienestar.	Monopolio y eficiencia asignativa. Eficiencia productiva vs. eficiencia dinámica. Monopolio y mecanismos de mercado.
3.- Definición de mercado relevante.	¿Qué es el mercado relevante? Dimensión de producto, geográfica y temporal. Sustituibilidad de demanda y oferta. El SSNIP test. Identificación del mercado relevante en la práctica.
4.- Medición del poder de mercado.	¿Qué es el poder de mercado? ¿Cómo medir el poder de mercado? Los determinantes de la estructura de mercado.
5.- Colusión y otros acuerdos horizontales.	Fundamentos económicos de los acuerdos horizontales entre empresas. Factores que facilitan la colusión. ¿Cómo detectar y luchar contra la colusión?
6.- Restricciones verticales.	Tipos de acuerdos verticales. Competencia intramarca. Competencia intermarca.
7.- Fusiones.	Posibles efectos de las fusiones. Efectos unilaterales. Dominancia colectiva. Evaluación de posibles ganancias de eficiencia. Regulación y política de fusiones.
8.- Precios predatorios y otras prácticas de exclusión.	¿Qué es posición dominante? ¿Qué es abuso de posición dominante? Aplicación de precios predatorios. Estrategias de monopolización no basadas en precios.
9.- Discriminación de precios.	Discriminación de primer, segundo y tercer grado. Efectos sobre el bienestar de la discriminación. Efectos anticompetitivos de la discriminación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	36	72	108
Resolución de problemas e/ou ejercicios	6.25	6.25	12.5
Presentacións/exposicións	6.25	12.5	18.75
Probas de resposta curta	2.5	8.25	10.75

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	La metodología docente consistirá en el desarrollo de clases presenciales (teóricas y prácticas) y en el trabajo personal del alumno para consolidar los conocimientos y adquirir soltura en la resolución de los problemas planteados. En las clases teóricas se expondrán de forma reducida los principales contenidos de los distintos temas, desarrollándose con más detalle los puntos de mayor complejidad.
Resolución de problemas e/ou ejercicios	Algunas clases prácticas consistirán en la resolución de ejercicios y cuestiones que contribuirán a clarificar lo explicado en las clases teóricas. De ese modo, los estudiantes podrán identificar aquellas cuestiones que les resultan más dificultosas y resolver sus dudas en clase. También se realizará el seguimiento del aprendizaje de los estudiantes mediante pequeñas pruebas.
Presentacións/exposicións	Los alumnos tendrán que realizar un trabajo en el que revisarán algún caso de competencia que habrán de presentar y explicar a sus compañeros en una clase práctica.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	-Tutorías individuales: Estas tutorías tendrán lugar en los despacho 404 (C. Pazó) y 308 (F. Castro). En ellas el alumno podrá hacer consultas relacionadas con la materia.
Resolución de problemas e/ou ejercicios	-Tutorías individuales: Estas tutorías tendrán lugar en los despacho 404 (C. Pazó) y 308 (F. Castro). En ellas el alumno podrá hacer consultas relacionadas con la materia.
Presentacións/exposicións	-Tutorías individuales: Estas tutorías tendrán lugar en los despacho 404 (C. Pazó) y 308 (F. Castro). En ellas el alumno podrá hacer consultas relacionadas con la materia.

Avaliación

Descrición	Cualificación
Presentacións/exposiciónsLos alumnos tendrán que realizar un trabajo en el que revisarán algún caso de competencia que habrán de presentar.	20

Probas de resposta curta Se realizarán dos controles periódicos que supondrán el 20% de la evaluación continua.

80

El examen final de la asignatura supondrá el 60% de la calificación final y estará integrado por preguntas cortas relativas a contenidos teóricos y prácticos.

Outros comentarios sobre a Avaliación

CONVOCATORIA DE PRIMEIRO CUADRIMESTRE E XULLO:

A nota final da materia resultará da suma da obtida na avaliación continua (40% da nota) e a obtida nun exame final (60% da nota).

Avaliación continua (40% da nota final):

- 20% pola realización e presentación dun traballo no que os estudantes revisarán algún caso de competencia.
- 20% pola media de dous controis periódicos.

Exame final (60% da nota final). Como regra xeral, o exame suporá o 60% da nota. Con todo, aqueles estudantes que superasen os dous controis periódicos, obtendo máis dun 5 en ambos, poderán optar por non presentarse ao exame final. Nese caso a nota media dos dous controis suporá un 80% da nota final.

Para os alumnos que non superen a materia na convocatoria de xaneiro, na convocatoria de XULLO mantense a nota da avaliación continua. Por tanto, o exame supón un 60% da nota.

NOTA IMPORTANTE 1: Se non se superan os dous controis periódicos, a nota final da materia será a suma da cualificación obtida por avaliación continua máis a cualificación do exame. Con todo, a puntuación do exame final só se terá en conta cando sexa igual ou superior a 3,5 puntos (sobre 10). En caso contrario, a cualificación final será igual á puntuación por avaliación continua. Así mesmo, a cualificación dos alumnos que non se presenten ao exame será a que obtivesen por avaliación continua.

NOTA IMPORTANTE 2: A forma xeral de avaliación será a especificada anteriormente. Excepcionalmente, e só baixo autorización expresa dos profesores da materia antes do 1 de outubro, será posible a avaliación do 100% da materia a través dun exame final. Este exame terá parte teórica e práctica, de modo que será, en contido e detalle, diferente ao correspondente á modalidade de avaliación continua.

CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE FIN DE CARREIRA: Na convocatoria extraordinaria de fin de carreira, realizarase un exame escrito que valerá o 100% da nota.

DATAS DE EXAME: De acordo co calendario de exames aprobado pola Xunta de Facultade, as datas previstas de exame final son as seguintes:

- Convocatoria de Fin de Carreira: 13 de outubro de 2014, 9 h.
- Primeiro cuadrimestre: 22 de decembro de 2014, 10 h.
- Convocatoria de xullo: 29 de xuño de 2015, 10 h.

Bibliografía. Fontes de información

Mankiw, N. G. (2012), *Principios de Economía*, 6ª edición, Paraninfo, Madrid.

Motta, M. (2004),

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Propiedade industrial e competencia/V08G080V01924

Outros comentarios

En FAITIC (acceso en <http://faitic.uvigo.es>) se podrá consultar información relevante para el seguimiento de la asignatura.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito concursal				
Materia	Dereito concursal			
Código	V08G080V01921			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Tato Plaza, Anxo			
Profesorado	Fernández Carballo-Calero, Pablo Ignacio Tato Plaza, Anxo			
Correo-e	atato@uvigo.es			
Web				
Descrición	Análise do réxime xurídico vixente no ordenamento español para o concurso de acredores xeral			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprender o funcionamento do procedemento concursal dende a su activación ata a súa finalización	A1	B1
	A2	B2
	A3	B3
	A10	B5
	A12	B8
	A13	
Resolver as principais cuestións prácticas que implica un procedemento concursal	A8	B2
	A11	B3
	A12	B6
	A13	B7
		B8
		B9
		B12

Contidos

Tema	
Declaración de concurso e efectos	- Presupostos da declaración - Auto de declaración - Efectos
A administración concursal	- Composición - Funcións - Responsabilidade
A masa activa	- Concepto - Determinación

A masa pasiva	- Concepto - Clasificación de créditos
Finalización do concurso	- Convenio - Liquidación
Calificación do concurso	- Supostos - Efectos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	36	83	119
Prácticas de laboratorio	12	0	12
Seminarios	3	16	19

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Explicación dos epígrafes do programa seguindo un esquema de presentación e conclusións
Prácticas de laboratorio	Presentación do caso práctico polo docente, análise polos alumnos, conclusións e debate
Seminarios	Presentación dun informe por parte do alumnado sobre o caso o material previamente plantexado

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Lección maxistral: o docente incentivará a participación dos alumnos para que estes poidan plantexar en todo momento as dúbidas que estimen convintes. Prácticas de laboratorio: a diferenza dos seminarios, o docente plantexa o caso práctico na clase e reparte o material necesario para a súa solución ese mesmo día. Seminarios: os alumnos expoñen e discuten, baixo a supervisión do docente, os casos e materiais previamente facilitados.
Prácticas de laboratorio	Lección maxistral: o docente incentivará a participación dos alumnos para que estes poidan plantexar en todo momento as dúbidas que estimen convintes. Prácticas de laboratorio: a diferenza dos seminarios, o docente plantexa o caso práctico na clase e reparte o material necesario para a súa solución ese mesmo día. Seminarios: os alumnos expoñen e discuten, baixo a supervisión do docente, os casos e materiais previamente facilitados.
Seminarios	Lección maxistral: o docente incentivará a participación dos alumnos para que estes poidan plantexar en todo momento as dúbidas que estimen convintes. Prácticas de laboratorio: a diferenza dos seminarios, o docente plantexa o caso práctico na clase e reparte o material necesario para a súa solución ese mesmo día. Seminarios: os alumnos expoñen e discuten, baixo a supervisión do docente, os casos e materiais previamente facilitados.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Realizarase un exame teórico ó final do cuatrimestre cunha puntuación global de seis puntos	60
Prácticas de laboratorio	Se plantexarán catro clases prácticas puntuables coa calificación máxima de 0.5 puntos cada unha	20
Seminarios	Se plantexarán dúas actividades de seminario coa puntuación máxima de 1 punto cada unha	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a asignatura se esixe un mínimo de 3 puntos sobre 6 na proba teórica.

As notas da avaliación continua gárdanse ata a convocatoria de xullo do curso académico seguinte -incluso nunha eventual participación na convocatoria de fin de carreira-.

Os alumnos que -por circunstancias excepcionais- non realicen a avaliación continua, farán o mesmo exame teórico que o resto de alumnos (con unha calificación máxima do 60%) e, ademais, realizarán un exame con casos prácticos relativos as materias explicadas durante o curso (con unha calificación máxima do 40%). Do mesmo modo será avaliado o alumnado que participe nunha convocatoria de fin de carreira que non corresponda ao curso inmediatamente seguinte no que teña cursado esta materia.

Bibliografía. Fontes de información

Fernando Sánchez Calero, *Instituciones de Derecho Mercantil*, vol. II, Última,

Para algunos de los temas que se tratarán -tanto en las sesiones teóricas como en los seminarios- se les indicará puntualmente a los alumnos que materiales (principalmente Comentarios a la Ley Concursal y artículos doctrinales) deben manejar

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Derecho mercantil I/V08G080V01403

Dereito mercantil II/V08G080V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito da seguridade social				
Materia	Dereito da seguridade social			
Código	V08G080V01922			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Núñez Ramos, José Ramón			
Profesorado	Núñez Ramos, José Ramón			
Correo-e	xosera@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	A materia Seguridade Social ten por finalidade o coñecemento das principais institucións que forman o Sistema de Seguridade Social en España, a súa formación, evolución, o estudo das fontes do dereito, a súa financiación as continxencias protexidas así como as distintas prestacións.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
B1	Capacidade de síntese e análise
B3	Capacidade de xestión da información
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B10	Preocupación pola calidade

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento e manexo de conceptos de Seguridade Social básicos na vida empresarial.	A1
Coñecemento das obrigas empresariais de Seguridade Social	A1
Capacidade de manexar fontes xurídicas do Dereito da Seguridade Social.	A12
Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos e formularios.	A14
Capacidade de síntese e análise	B1
Capacidade de xestión da información.	B3
Resolver problemas de forma eficaz	B6
Preocupación pola calidade.	B10

Contidos	
Tema	
LECCIÓN 1. O dereito da Seguridade Social: concepto, evolución e fontes reguladoras.	1. - O dereito da seguridade Social: a) Concepto de Seguridade Social. b) Riscos sociais e técnicas de protección. Os modelos básicos de Seguridade Social: modelos "Bismarck" e "Beveridge". c) O Estado de Benestar, desenvolvemento e crise. 2. - Formación e transformacións da protección social en España: a) Antecedentes remotos b) Os seguros sociais. A súa integración e sistematización. c) A expansión e racionalización da Seguridade Social: problemas actuais. 3. - A configuración constitucional e as fontes do dereito da Seguridade Social. a) A Seguridade Social na Constitución. b) O dereito internacional e comunitario. c) A regulación legal e regulamentaria. d) O papel da negociación colectiva en materia de protección social.

LECCIÓN 2. Ámbito subxectivo e estrutura da Seguridade Social. Os actos de encadramento.	1. Ámbito subxectivo a seguridade Social: a universalidade como tendencia. 2. Estrutura e composición do sistema de Seguridade Social. a) A multiplicidade de réximes: orixe, fundamento e evolución. b) O ámbito de aplicación do Réxime Xeral da Seguridade Social. c) Réximes Especiais. 3. Os actos de encadramento: a) a constitución da relación xurídica de Seguridade Social. b) Inscripción de empresas c) Afiliación, alta e baixa dos traballadores. As situacións asimiladas.
LECCIÓN 3. O financiamento e a xestión da Seguridade Social.	1. O financiamento da protección social e os seus problemas: a "crise" financeira da Seguridade Social. 2. As fontes de financiamento e recursos do sistema de Seguridade Social e o seu réxime financeiro: o sistema de repartición. 3. A cotización á seguridade Social e a súa recadación: a) A obriga de cotizar: natureza xurídica. b) Suxeitos obrigados e responsables da cotización. c) Obxecto e dinámica da obriga de cotizar: a determinación da cota. d) A xestión recaudatoria. 4. A administración da Seguridade Social: a) principios de ordenación. b) Entidades xestoras e servizos comúns. c) A colaboración privada na xestión: as Mutuas de Accidentes de Traballo e Enfermidades Profesionais e a colaboración obrigatoria e voluntaria das
LECCIÓN 4. A acción protectora da Seguridade Social.	1. Caracterización xeral: extensión e niveis de protección. 2. Os riscos sociais atendidos polo sistema. O réxime privilexiado da protección dos riscos derivados do traballo. a) Determinación e acción protectora dos riscos profesionais. b) Determinación e acción protectora dos riscos comúns. 3. O réxime xurídico das prestacións. a) Concepto e clasificación. b) Requisitos xerais e o seu flexibilización. c) Determinación da contía e revalorizacións. A recarga de prestacións nas continxencias profesionais. d) Garantías e regras sobre a prescrición e caducidade. e) A responsabilidade en orde ás prestacións.
LECCIÓN 5. Incapacidade temporal, maternidade, paternidade e risco durante o embarazo e a lactancia.	1. Incapacidade temporal: a) Concepto e situacións protexidas b) Beneficiarios: requisitos do feito causante c) Contido da acción protectora d) Dinámica e xestión da prestación. 2. A protección por maternidade, paternidade e a prestación de risco durante o embarazo e a lactancia: a) Concepto e situacións protexidas b) Beneficiarios: requisitos do feito causante c) Contido da acción protectora d) Dinámica e xestión da prestación.
LECCIÓN 6. Incapacidade permanente.	1. A incapacidade permanente: caracterización xeral e niveis de protección. 2. Incapacidade Permanente contributiva: a) Concepto. b) Situación protexida: graos. c) Beneficiarios: requisitos do feito causante. d) Contido da acción protectora. e) Dinámica e xestión da prestación cualificación: a revisión da incapacidade permanente. 3. Modalidade non contributiva: a invalidez a) Concepto, beneficiarios e requisitos. b) Contido da protección, dinámica e xestión da prestación.
LECCIÓN 7. A xubilación.	1. A protección de vellez, consideracións xerais e niveis de protección. 2. A xubilación contributiva: a) Concepto. A xubilación gradual e flexible b) Situacións protexidas. c) Beneficiarios: requisitos do feito causante. d) Contido da acción protectora. e) Dinámica e xestión da prestación. 3. A xubilación non contributiva: a) Concepto, beneficiarios e requisitos. b) Contido da protección, dinámica e xestión da prestación.

LECCIÓN 8. A protección da familia: morte e supervivencia e prestacións por fillo a cargo.

1. A familia na Seguridade Social: características xerais da súa protección.
2. A protección por morte e supervivencia:
 - a) Concepto.
 - b) Situacións protexidas.
 - c) Requisitos do feito causante.
 - d) O auxilio por defunción.
3. Pensión de viuvez e orfandade e outras prestacións a favor de familiares en caso de morte.
 - a) Beneficiarios.
 - b) Contido da acción protectora.
 - c) Dinámica da prestación e xestión.
4. Prestacións familiares por fillo a cargo.

LECCIÓN 9. A protección por desemprego

1. Concepto e clases de desemprego. Niveis de protección.
2. Nivel contributivo:
 - a) Beneficiarios: requisitos do feito causante a protección;
 - b) Contido da acción protectora.
 - c) Dinámica e xestión da prestación.
 - d) Obrigas do beneficiario.
3. Nivel asistencial:
 - a) Beneficiarios: requisitos do feito causante.
 - b) Modalidades e contido da prestación
 - c) Dinámica e xestión da prestación.
4. Renda activa de inserción e outras axudas adicionais.
5. - A prestación por cesamento de actividade.

LECCIÓN 10. O control administrativo e a garantía xurisdiccional do sistema de Seguridade Social.

1. A administración laboral en materia de Seguridade Social. A Inspección de traballo.
2. A actividade sancionadora en materia de Seguridade Social: infraccións, suxeitos responsables e procedemento sancionador.
3. Os procesos de Seguridade Social.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	15	0	15
Sesión maxistral	34	0	34
Probas de tipo test	1	24	25
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	33	34
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	0	32	32
Outras	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Planteamiento e resolución de casos prácticos ao fin de levar á práctica os contidos teóricos da materia. A tal efecto, o docente propondrá ao alumnado a resolución de feitos, supostos, casos, sentencias, etc, coa finalidade de coñecelos, interpretalos, resolvelos, así como reflexionar sobre os mesmos, contrastar datos, completar os seus coñecementos e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia obxecto de estudio, as súas bases teóricas e directrices principais, contidos que deberán ser estudados polo alumnado e que serán obxecto de avaliación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Entrevistas/conversacións/resolución de dúbidas nas sesións presenciais que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe
Estudo de casos/análises de situacións	Entrevistas/conversacións/resolución de dúbidas nas sesións presenciais que o docente mantén co seu alumnado para asesoramento e desenvolvemento das distintas actividades na que se estrutura a materia e do proceso de aprendizaxe

Avaliación

Descrición	Cualificación
------------	---------------

Probas de tipo test	Durante o cuatrimestre se realizarán 2 probas tipo test/cuestionarios sobre unha parte dos contidos teóricos da materia. A cualificación obtida en cada test suporá un 10% da nota final. En ningún caso a superación destes cuestionarios liberará de materia de cara á realización do examen final. As datas de celebración de cada test/cuestionario serán fixadas polo docente no cronograma da materia.	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	Os contidos prácticos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba/examen práctico consistente na resolución, por escrito, dun suposto/caso práctico no que alumnado aplicará os coñecementos prácticos adquiridos durante o cuatrimestre. A cualificación obtida nesta suporá o 25% da nota final.	25
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Os contidos teóricos da materia serán avaliados nunha proba/examen final. Trátase dunha proba teórica e escrita, que incluírá entre 5 e 7 preguntas de desenvolvemento sobre os distintos epígrafes do programa. O alumnado deberá demostrar a adquisición de coñecementos teóricos da materia en respostas de extensión intermedia. A cualificación obtida nesta proba suporá o 30% da nota final.	30
Outras	A participación e intervención nas clases teóricas e prácticas, a preparación dos supostos prácticos ou das sesións teóricas, cando así proceda, a realización de cuestionarios na plataforma faitic, a asistencia a actividades formativas organizadas pola Área de Dereito do Traballo e, en xeral, calqueira actividade desenvolvida polo alumnado ao marxe das probas obxectivas parciais e finais, serán avaliados polo docente durante todo o cuatrimestre, tendo un valor sobre a cualificación final do 25%. EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN FINAL OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NAS PROBAS FINAIS DE RESPUESTA LONGA E DE CASO PRÁCTICO, NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4.00. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, AINDA QUE PODERÁ CONSERVARSE PARA O CURSO ACADEMICO SEGUINTE, NO QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA.	25

Outros comentarios sobre a Avaliación

SISTEMA DE AVALIACION CONTINUA:

EN TODO CASO, PARA QUE A CUALIFICACIÓN FINAL OBTIDA NA PARTICIPACIÓN EN CLASE E NAS PROBAS TIPO TEST POIDA SUMARSE Á CUALIFICACIÓN OBTIDA NAS PROBAS FINAIS DE RESPUESTA LONGA E DE CASO PRÁCTICO, NESTAS DÚAS ÚLTIMAS PROBAS DEBERÁ ALCANZARSE UNHA NOTA MEDIA DE 4.00. DE NON SER ASÍ, A CUALIFICACIÓN OBTIDA NA EVALUACIÓN CONTINUA NON SE TERÁ EN CONTA, AINDA QUE PODERÁ CONSERVARSE PARA O CURSO ACADEMICO SEGUINTE, NO QUE SE APLICARÁ A MESMA REGRA.

SISTEMA DE AVALIACIÓN FINAL:

Aqueles/as alumnos/as que non se acollan ao sistema de avaliación continua serán avaliados nun examen final. Trátase dunha proba escrita, de carácter teórico e práctico, sobre todos os contidos da materia e representará o 100% da nota final.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

Na convocatoria fin de carreira o/a alumno/a será avaliado nun único examen escrito, de carácter teórico e práctico e que representará o 100% da nota final.

DATA EXAMENES:

FIN DE CARREIRA: 20/10/2014

PRIMER PERIODO: 14/01/2015

CONVOCATORIA XULLO:07/07/2015

Bibliografía. Fontes de información

BLASCO LAHOZ, JF., LÓPEZ GANDÍA, J., MOMPARLER CARRASCO, MA., **Curso de Seguridad Social**, Tirant lo Blanch, Valencia,,

RODRÍGUEZ RAMOS, MJ, GORELLI HERNÁNDEZ, J, VÍLCHEZ PORRAS, M., **Sistema de Seguridad Social**, Tecnos, Madrid, VIDA SORIA, J., MONEREO PÉREZ, JL, MOLINA NAVARRETE, C. y QUESADA SEGURA, R., **Manual de Seguridad Social**, Tecnos, Madrid,

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA:

AA.VV., La Seguridad Social en continuo cambio, Bomarzo, Albacete, 2010.

AA.VV., La reforma de la Seguridad Social (III jornadas universitarias de derecho del trabajo y de la seguridad Social), Tirant

BLASCO LAHOZ, JF., Enfermedades profesionales: legislación, doctrina y jurisprudencia, Tirant lo Blanch, Valencia, 2009.

BRETIN HERRERO, C., 100 años de Seguridad Social en España (1900-2000), Dykinson, Madrid, 2009.

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Dereito do traballo e da seguridade social/V08G080V01601

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito penal de empresa				
Materia	Dereito penal de empresa			
Código	V08G080V01923			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Valeije Álvarez, María Inmaculada			
Profesorado	Valeije Álvarez, María Inmaculada			
Correo-e	inma@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	As leccións que compoñen o programa da materia constitúen unha exposición sistemática sobre os delitos e a responsabilidade xurídico-penal en que poden incorrer quenes realizan actividades que son consideradas ilícitas e que están relacionadas coa empresa e o ámbito laboral. O obxectivo a conseguir na impartición da materia "Dereito Penal da Empresa" consiste, fundamentalmente, en axudar a coñecer os conceptos teóricos básicos para que os estudantes poidan identificar, interpretar, razoar e resolver os diferentes supostos delituosos que se producen naquel ámbito. Dominar as nocións esenciais de Dereito penal da Empresa e as súas técnicas de interpretación e exposición oral e escrita resultan de especial utilidade para todos aqueles estudantes que orienten a súa actividade xurídica profesional á práctica forense ou ao asesoramento no ámbito empresarial e laboral			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecementos básicos da teoría xeral do delito e das consecuencias xurídico penais a fin de comprender a estrutura dos delitos socioeconómicos.	A1
	A2
	A3
	A4
	A10
	A11

Coñecementos básicos da normativa legal vinculada ao exercicio de Dereito penal relacionada con ámbito da actividade mercantil e empresarial	A1 A2 A3 A4 A10 A11 A12	
Coñecementos básicos sobre a protección dos intereses financeiros da Unión europea e sobre a cooperación penal no espazo de liberdade seguridade e xustiza	A1 A2 A3 A4 A7 A12	B4 B13
Coñecementos básicos sobre aspectos xurídico-públicos que posibilitan aprender principios e conceptos nucleares do Dereito Penal de empresa, e permiten ao estudante unha visión interdisciplinar da materia.	A1 A2 A3 A4 A10 A12	B2 B3 B7 B11
Coñecementos básicos sobre aspectos xurídico-privados que posibilitan aprender principios e conceptos nucleares do Dereito Penal de empresa	A1 A2 A3 A4 A10 A11 A12	B2 B3 B6
Capacidade de identificar e comprender problemas xurídicos propios do Dereito penal de empresa a partir dun caso que reflexe unha situación real dá vida profesional e abordar a súa solución de modo interdisciplinario	A3 A11 A13	B1 B5 B6 B7
Capacidade de manexar fontes xurídicas, xurisprudenciais e doutrinais propias do Dereito Penal de empresa	A2 A3 A10 A11 A12	B3
Ser capaz de comprender e de redactar documentos xurídicos.	A14	B7 B10
Capacidade de interpretar e analizar críticamente o ordenamento xurídico penal limitado aos delitos socioeconómicos e as súas consecuencias Xurídicas	A13	
Ser capaz de manexar a oratoria xurídica en función do tipo de audiencia	A15 A18	B12

Contidos

Tema

LECCION I. Dereito Penal de empresa: Concepto e contido.	I. Introducción ao Dereito Penal de Empresa: concepto e contido. II. Técnicas de tipificación nos delitos económicos- empresariais III. O sistema de sancións. IV. Dereito penal de empresa e Dereito administrativo sancionador.
LECCION II. Autoría e participación	I.Introducción: os delitos socioeconómicos como delitos empresariais. II. Responsabilidade dos órganos da empresa en materia de delitos comúns. Formulación da cuestión: A solución da participación e a autoría activa. A autoría por omisión (art. 11 CP). A autoría mediata (art. 28 CP). III. Responsabilidade dos órganos da empresa nos delitos especiais propios: as actuacións en nome doutro (art. 31 CP)
LECCION III. A Responsabilidade penal das persoas xurídicas (art. 31 bis).	I.A responsabilidade penal das persoas xurídicas: Consideracións previas. Criterios de atribución do art. 31 bis CP. Atenuantes da responsabilidade penal. As penas aplicables ás persoas xurídicas (art. 33.7 CP) e regras penoloxicas de determinación (art. 66 bis CP). Extinción da responsabilidade penal (art. 130. 2 CP). Delitos imputables ás persoas xurídicas. II. A responsabilidade penal de entes colectivos sen personalidade xurídica: Criterios de imputación do art. 129 CP. As consecuencias accesorias aplicables aos entes colectivos. Delitos imputables aos entes colectivos. III. Especial referencia aos Programas de Compliance penal

LECCION IV. Delitos societarios	I. Cuestións xerais: Suxeto activo: administrador de feito o de dereito. Concepto de sociedade (art. 297). A condición de perseguibilidade (art. 296). II. Falseamento de documentos sociais. Imposición de acordos abusivos ou lesivos. Obstaculización ao exercicio dos dereitos dos socios. Obstaculización a tarefas de inspección ou supervisión administrativa. O delito de administración social fraudulenta.
LECCION V. Delitos contra a Facenda Pública	I. Delito de defraudación tributaria. II. Delitos contra a Seguridade Social. III. Delito de fraude de subvencións. IV. Delitos de fraudes comunitarias. V. Delito contable tributario.
LECCION VI. Branqueo de capitais	i. Condutas delituosas de blanqueo de capitais no Código penal español. ill. Cuestións concursais. III. O comiso: con particular referencia á súa incidencia no delito do blanqueo de capitais. IV. O principio de Xustiza Universal.
LECCION VII. Delitos relativos á propiedade intelectual e Delitos contra a propiedade industrial	I. Delitos relativos á propiedade intelectual. Responsabilidade civil y consecuencias xurídicas. II. Delitos contra a propiedade industrial: delitos referentes a invencións e creacións industriais. Delitos referentes a signos distintivos. Delito referente a obtencións vexetais. Delito de utilización indebida de denominacións de orixe ou de indicacións xeográficas.
LECCION VIII. Delitos relativos ao mercado e os consumidores	I: Descubrimento e revelación de segredos de empresa. Detracción do mercado de materias primas ou produtos de primeira necesidade. Publicidade falsa. Facturación ilícita. Delito de estafa de investimentos de capital e estafa de crédito. Maquinacións para alterar o prezo das cousas resultante da libre competencia. Abuso de información privilexiada no mercado de valores o instrumentos negociados. Alteración de prezos en concursos e poxas públicas.
LECCION IX. O delito de corrupción entre particulares	I. Contexto e antecedentes do delito de corrupción entre particulares. Os suxeitos activos do delito de corrupción entre particulares. II. O tipo de corrupción entre particulares: a) a vantaxe injustificada, b) o elemento para favorecer fronte a outros e c) o incumplimento de obrigacións. III. Delito específico de corrupción no deporte. IV. Penalidade. Perseguibilidade. Persoas xurídicas
LECCION X: Delitos contra os dereitos dos traballadores	I. Imposición ou mantemento de condicións ilegais de traballo. Tráfico ilegal de man de obra e contratación ilegal de estranxeiros. Determinación ou favorecemento da emigración mediante engano. Discriminación laboral. Impedimento ou limitación da liberdade sindical e o dereito de folga. Coaccións á folga. Delitos a seguridade e hixiene no traballo.
LECCION X. Delitos de contrabando	I. LO 12/1995, de 12 de decembro de represión de contrabando, modificada por la LO 6/2011 de 30 de junio. II. Tipos legais. Contrabando de bens por valor igual ou superior a 150.000 euros. Contrabando de bens por valor igual o superior a 50.000 euros. Tipos específicos III. Outras Disposicións
LECCION XI: Insolvencias punibles.	I. Consideracións xerais: concepto de insolvencia. II. Alzamento de bens. III. Outros supostos legais de insolvencia: Dificultades da execución dun embargo. 2. Preexistencia da obrigación ex delicto. IV. Favorecemento ilícito de acredores. V. O Delito concursal. VI. Presentación de datos contables falsos.
LECCION XII. Delitos contra os recursos naturais e o medio ambiente.	I. Delito ecolóxico. II. Delito de establecemento de depósitos ou vertederos. III. Explotación de instalacións perigosas. IV. Delitos relacionados coa xestión de residuos. V Prevaricación ambiental. VI. O dano ambiental.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	15	40	55
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	49	49
Sesión maxistral	36	0	36
Probas de resposta curta	2	8	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente
Descrición

Resolución de problemas e/ou exercicios	Plantexamento, debate e exposición en aula de conclusións alcanzadas en exercios prácticos. A resolución de exercicios prácticos son complemento da lección maxistral. Os/as estudantes durante as sesións presenciais intervirán oralmente expondo a súa solución ou puntos de vista aos casos prácticos propostos, debatendo, no seu caso, coa profesora e os seus compañeiros/as. As discusións deben proporcionar ao estudante unha oportunidade para practicar a expresión oral e de recibir críticas construtivas. Valorarase positivamente as intervencións dos estudantes na discusión exposta, tendo en conta os coñecementos e habilidades demostradas
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Metodoloxía onde o/a estudante enfróntase ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto polo estudante a título individual. O caso práctico consiste nun problema concreto, que lle describe unha situación real da vida profesional referente ao campo particular do Dereito Penal de empresa. O/a estudante debe ser capaz de analizar os feitos, debe obrigatoriamente aplicar ás normas penais e procesuais, a normativa extrapenal e así mesmo a xuriprudencia e doutrina relacionada coa situación do caso planteado. Debe chegar a unha decisión xurídica razoada, extraendo súas propias conclusións. A solución deberá ser presentada por escrito e mediante a metodoloxía que se sinalará ao comezo do curso. Ao longo do curso exíxirase a realización de cuestionarios (tests) e a realización de 4 casos prácticos relacionados con bloques temáticos das leccións que describe o programa da materia.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir información e coñecementos e facilitar a aprendizaxe. Tendo en conta que o programa vén dividido en 12 leccións, a metodoloxía docente discorrerá do seguinte modo: a cada lección corresponderalle unha hora e tres cuartos na que mediante o sistema de lección maxistral- o docente introducirá ao estudante nos aspectos básicos de cada tema. Como soporte ás explicacións, o docente proporcionará materiais docentes (presentación power-point, sentenzas, extractos de obras doctrinales...) e, eventualmente, un esquema-guía cos puntos clave do desenvolvemento da súa explicación. Todos os materiais estarán a disposición do estudante na plataforma docente Faltic. En todo caso, a explicación do docente deberá ser complementada polo estudante tanto cos materiais que lle foron proporcionados ao efecto como pola consulta dalgún dos manuais que aparecen na bibliografía recomendada.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Tutorías As tutorías son módulos de atención personalizada que están pensados para: -Atender persoalmente as dúbidas que poidan suscitarse ao fin das leccións maxistrais. -Resolver cuestións expostas ao fin dos supostos prácticos entregados aos/as estudantes, axudando a identificar argumentos e conclusións principais -Axudar a atopar e elixir cuidadosamente o material que os/as estudantes precisan para realizar os traballos que se lles asignen Terán lugar no Despacho A-310 do Edificio da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo. As tutorías requiren presencialidade: Non se realizan tutorías por correo electrónico nin se envían materiais por este mesmo medio .

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Entrega de 4 casos prácticos ao longo do cuatrimestre da acordo a metodoloxía que se indique a comezo do curso	30
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Entrega de cuestionarios e 4 casos prácticos ao longo do cuatrimestre y en relación a cada lección do programa da acordo a metodoloxía que se indique a comezo do curso	30
Probas de resposta curta	Preguntas Test en relación a cada lección do programa	0

Outros comentarios sobre a Avaliación

A) Primeira convocatoria

1. A cualificación final da materia de Dereito Penal de Empresa determínase a partir da suma das cualificacións obtidas en primeiro termo na avaliación continuada desenvolvida por cada estudante e doutra banda a través da realización dunha proba final escrita teórica.

2. O 40% da cualificación corresponderá á nota obtida na avaliación continua (10% asistencia e participación nas aulas) e 30% nas actividades avaliábeis. E o 60% da cualificación corresponderá á nota obtida na proba global (exame final).

3. A avaliación continuada, esixe, por unha banda unha asistencia de polo menos o 80% das clases e un mínimo de 80% das actividades avaliábeis (7 tests e 3 casos prácticos), que se desenvolverán ao longo do curso. Os casos obxecto da avaliación continuada realizaranse e entregaranse necesariamente nas datas establecidas no seu momento no cronograma da materia. A metodoloxía que deberá empregar o estudante para responder ao caso práctico especificarase con cada

entrega.

4. O examen final de contido teórico (modalidade escrita) terá unha cualificación numérica entre 0 e 10, terase que aprobar necesariamente para poder superar a materia, con independencia do valor ponderado que teña na cualificación final da materia.

5. O Modelo de examen final consta de dúas partes:

Primeira parte: Exame tipo test sobre ás leccións do programa (40 preguntas) con penalización. A duración do exame é dunha hora. En dita parte do exame non é posible dispoñer de ningún material.

Segunda parte: Un suposto de feito con 10 preguntas de resposta curta. Para o desenvolvemento do caso práctico dispónse dunha hora.

6. Será obxecto de exame os contidos recollidos nesta guía docente. Cada unha das partes do exame final debe acadar como mínimo 4 puntos sobre 10

7.. Modalidade avaliación continúa sen presencialidade con causa xustificada: Os/as estudantes que por causa documentalmentexustificada non poidan asistir ás clases serán avaliados conforme os seguintes criterios: entrega de casos 30% e proba final teórica escrita 70%

8. Os alumnos que non se acollan a avaliación continua serán avaliados cun exame final (modalidade descrita no punto 5), que constituirá o 100% da nota final. Será necesario superar cada unha das dúas partes con un mínimo de catro puntos sobre 10 para facer a media.

B) Segunda convocatoria:

1. Os estudantes que realicen a avaliación continuada (presencialidade e resolución de casos prácticos) poderán presentarse ao exame teórico final en caso de suspender na primeira convocatoria. Se conservará a cualificación da avaliación continuada das actividades realizadas ao longo do curso sempre que realicen o 80% das actividades e a cualificación media do conxunto sexa de acordo á cualificación numérica entre 0 e 10, superior a 5.

2. Os estudantes que non seguiron ou non superaron a avaliación continúa teñan dereito a un exame final teórico-práctico (modalidade descrita no punto 5) non que se avalíen as competencias globais dá materia e co que poidan acadar o 100% da nota cos criterios descritos no punto 6.

C) Convocatoria Fin de Carreira:

Os estudantes farán un exame final teórico-práctico (modalidade escrita) no que se avalíen as competencias globais dá materia e co que poidan acadar o 100% da nota.

D) As datas do examen serán ás oficiais que aprove a Xunta de Facultade

Bibliografía. Fontes de información

Martínez-Bujan Pérez, C., **Derecho penal Económico y de la Empresa. Parte Especial**, 4ª,

Martínez-Bujan Pérez, Carlos, **Derecho penal económico y de la empresa. Parte General**, 3ª ed.,
Codigo Penal,

Memento Práctico-penal Económico y de la empresa,

Quintero Olivares, G (director), Fermín Morales Prats (coord.), **Comentarios al Código penal español. Tomo I y II**, 6ª,

Conde-Pumpido Ferreiro, C (director y autor) P. Díaz Martínez (coordinadora):, **Código penal comentado: con concordancias y jurisprudencia: actualizado a la LO 5-2010 de 23 de junio de 2010**,

En cada unha das leccións o estudante poderá atopar material docente: presentacións power point expostas nas clases presenciales, esquemas en relación a cada delito, xurisprudencia seleccionada polo seu interese ou actualidade en relación a cada delito. No material de lecturas recomendadas poderá atopar artigos doctrinais, documentos, ou noticias recollidas da prensa ou revistas especializadas

2.A diferenza dos manuais antes citados, os comentarios realizan o estudo do Dereito Penal artigo por artigo do Código. A su consulta e importante para ampliar e profundizar no estudo dos diferentes delitos.

Gonzalo Quintero Olivares (Fermín Morales Prats coord.): Comentarios al Código Penal. Tomo I y II (6ª ed). Editorial Aranzadi 2011.

Conde-Pumpido Ferreiro, C (director y autor) P. Díaz Martínez (coordinadora): Código penal comentado: con concordancias y jurisprudencia: actualizado a la LO 5-2010 de 23 de junio de 2010. Editorial Bosch. Barcelona 2011.

3.O estudante accedendo á páxina web dá biblioteca dá Universidade de Vigo ten acceso a:

- consulta de múltiples recursos web de utilidade: bases de datos de lexislación e jurisprudencia (Aranzadi e Tirant en liña); revistas electrónicas con leis (por exemplo: www.laley.es) que conteñen formularios, esquemas, sentenzas, noticias e artigos xurídicos.
- consulta do Catálogo de libros de toda a Universidade de Vigo e doutras Universidades;
- consulta de enlaces con páxinas web institucionais (Consello Xeral do Poder Xudicial, Fiscalía Xeral do Estado, Tribunal Constitucional, Unión Europea, etc)

Recomendacións

Outros comentarios

Dada a configuración aberta do Plan de Estudos, non é necesario ningún requisito específico para cursar esta asignatura. Non se esixe ter aprobadas as asignaturas de Dereito Penal I e II, aínda que son necesarios e imprescindibles coñecementos previos de ambas materias que permitan un adecuado seguimento da asignatura e posibiliten o aproveitamento final da mesma.

Igualmente, recoméndase asistir ás clases teóricas e prácticas cun exemplar do Código Penal actualizado ao mes de setembro do curso académico de que se trate.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Propiedade industrial e competencia				
Materia	Propiedade industrial e competencia			
Código	V08G080V01924			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Fernández Carballo-Calero, Pablo Ignacio			
Profesorado	Fernández Carballo-Calero, Pablo Ignacio Tato Plaza, Anxo			
Correo-e	pcarballocalero@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
(*)Coñecer os aspectos fundamentais do dereito da competencia (defensa da competencia e competencia desleal) e da propiedade industrial (signos distintivos e *inenciones)	A1	B1
	A2	B2
	A6	B3
	A10	B5
	A12	B8
	A13	
(*)Analizar e, no seu caso, resolver, cuestións prácticas que se dan no ámbito do dereito da competencia e da propiedade industrial	A8	B1
	A11	B2
	A12	B6
	A13	B7
		B8
		B9
		B12

Contidos	
Tema	
Derecho antitrust	- Conductas prohibidas - Órganos de defensa da competencia
Derecho contra la Competencia Desleal	- Actos de competencia desleal - Accións
Signos distintivos	- Marcas - Nomes comerciais

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	36	83	119
Prácticas de laboratorio	12	0	12
Seminarios	3	16	19
Probas de resposta curta	1.5	0	1.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Explicación dos epígrafes do programa seguindo un esquema de presentación e conclusión
Prácticas de laboratorio	Presentación do problema ou caso por parte do docente, análise polos alumnos, conclusións e debate
Seminarios	Presentación dun informe por parte do alumnado sobre a base dun caso previamente plantexado

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Lección maxistral: o docente incentivará a participación dos alumnos para que estes poidan plantexar en todo momento as dúbidas que estimen convintes. Prácticas de laboratorio: a diferenza dos seminarios, o docente plantexa o caso práctico na clase e reparte o material necesario para a súa solución ese mesmo día. Seminarios: os alumnos expoñen e discuten, baixo a supervisión do docente, os casos e materiais previamente facilitados.
Prácticas de laboratorio	Lección maxistral: o docente incentivará a participación dos alumnos para que estes poidan plantexar en todo momento as dúbidas que estimen convintes. Prácticas de laboratorio: a diferenza dos seminarios, o docente plantexa o caso práctico na clase e reparte o material necesario para a súa solución ese mesmo día. Seminarios: os alumnos expoñen e discuten, baixo a supervisión do docente, os casos e materiais previamente facilitados.
Seminarios	Lección maxistral: o docente incentivará a participación dos alumnos para que estes poidan plantexar en todo momento as dúbidas que estimen convintes. Prácticas de laboratorio: a diferenza dos seminarios, o docente plantexa o caso práctico na clase e reparte o material necesario para a súa solución ese mesmo día. Seminarios: os alumnos expoñen e discuten, baixo a supervisión do docente, os casos e materiais previamente facilitados.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Prácticas de laboratorio	Se plantexarán catro clases prácticas puntuables con unha puntuación máxima de 0.5 puntos cada unha	20
Seminarios	Se plantexarán dúas actividades de seminario con unha puntuación máxima de 1 punto cada unha	20
Probas de resposta curta	O final do cuatrimestre farase un exame sobre o contido teórico explicado na clase. A nota máxima do exame será de 6 puntos.	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a asignatura se exige un mínimo de 3 puntos sobre 6 na proba teórica.

As notas da avaliación continua gárdanse ata a convocatoria de xullo do curso académico seguinte -incluso nunha eventual participación na convocatoria de fin de carreira-.

Os alumnos que -por circunstancias excepcionais- non realicen a avaliación continua, farán o mesmo examen teórico que o resto de alumnos (con unha calificación máxima do 60%) e, ademais, realizarán un exame con casos prácticos relativos as materias explicadas durante o curso (con unha calificación máxima do 40%). Do mesmo modo será avaliado o alumnado que participe nunha convocatoria de fin de carreira que non corresponda ao curso inmediatamente seguinte ao que teña cursado esta materia.

As datas de avaliación son as seguintes:

Convocatoria de fin de carreira: 16 de outubro as 09:00 h

convocatoria do 1º período: 16 de decembro as 16h.

Convocatoria de xullo: 6 de xullo as 10h.

Bibliografía. Fontes de información

Bercovitz, A., **Apuntes de Derecho Mercantil**, Última,

Fernández Novoa, Otero Lastres, Botana Agra, **Manual de la Propiedad Industrial**, Última,

Tato Plaza, Fernández Carballo, Herera Petrus, **La reforma de la Ley de Competencia Desleal**, Última,

Autores Varios, **Derecho de la libre competencia comunitario y español**, Última,

Para algunos de los temas que se tratarán -tanto en las sesiones teóricas como en los seminarios- se les indicará puntualmente a los alumnos que materiales (principalmente Comentarios legislativos y artículos doctrinales) deben manejar

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Derecho mercantil I/V08G080V01403

Dereito mercantil II/V08G080V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Constitución económica				
Materia	Constitución económica			
Código	V08G080V01925			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Bergareche Gros, María Almudena			
Profesorado	Bergareche Gros, María Almudena			
Correo-e	almuberga@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de síntese e análise	B1
Capacidade de aprender	B2
Capacidade de xestión da información	B3
	B4
Capacidade de adaptarse a novas situacións	B4
Capacidade para organizar e planificar	B5
Resolver problemas de forma eficaz	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa	B8
Traballar de forma cooperativa	B9
Preocupación pola calidade	B10
Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional	B11
Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)	B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada	B13

Coñecementos básicos da Constitución económica co fin de comprender a estrutura económica do A1
Estado e a Sociedade civil

Coñecer os distintos aspectos xurídico constitucionais da economía	A2
Coñecer as distintas interrelacións da Constitución económica cos diversos sectores do mundo económico e os seus aspectos públicos e privados	A3
Capacidade de argumentar xuridicamente nas materias xurídico económicas	A4
Capacidade de identificar problemas económicos dende unha perspectiva constitucional e saber utilizar os principais instrumentos para a súa resolución	A5
Capacidade de identificar problemas xurídicos propios do sistema económico e abordar a súa solución de modo interdisciplinar	A6
Capacidade de manexar fontes xurídicas propias da Constitución económica	A7
Capacidade de interpretar e analizar criticamente os aspectos xurídico-técnicos propios da Constitución económica	A8
Ser capaz de comprender e de redactar documentos xurídicos	A9
Ser capaz de manexar a oratoria xurídica	A10
Ser capaz de negociar e mediar	A11

Contidos

Tema

1.- Constitucionalismo postliberal e Constitución económica	a) Crise do político e crise constitucional b) Consideración xurídica e consideración sociolóxica da Orde xurídica. O sentido económico do sistema político e xurídico.
2.- Economía e Constitución económica	a) A macroeconomía Keynesiana. b) A xénese da economía neoclásica. c) A teoría da elección pública e do cálculo do consenso. A economía constitucional. d) A Empresa, o Mercado e a Lei. A Sociedade Empresa
3.- Os procesos de integración económica e política no sistema mundo	a) Organización económica internacional e relacións internacionais. b) Relacións intergubernamentais e federalismo xerárquico
4.- Ideoloxías da Constitución económica e transformacións do público	a) Cálculo económico e integración de intereses. O público como externalización do mercado. b) Transformacións dos sistemas xurídicos. c) Perspectivas do novo constitucionalismo

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	18	18	36
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	10	20
Traballos tutelados	2	29	31
Debates	5	10	15
Presentacións/exposicións	5	5	10
Seminarios	9	27	36
Actividades introdutorias	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc.

Debates	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Mediante as titorías en grupo o personalizadas resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaráselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.
Traballos tutelados	Mediante as titorías en grupo o personalizadas resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaráselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.
Debates	Mediante as titorías en grupo o personalizadas resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaráselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.
Seminarios	Mediante as titorías en grupo o personalizadas resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaráselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliaranse as análises dos feitos, problemas ou sucesos reais, e a capacidade de coñecelos, interpretalos, resolvelos e a capacidade de reflexionar sobre eles. Avaliación continua nas horas prácticas.	20
Traballos tutelados		10
	Avaliaranse os traballos presentados en grupo e por escrito dos estudantes elaborado sobre a temática da materia	
Debates	Avaliácese a capacidade de argumentación e o coñecemento sobre o tema a debate	10
Presentacións/exposicións	Avaliarase a capacidade de expresión sobre temas realizados sobre contidos da materia e os resultados dun traballo en grupo. As exposicións realizaranse na aula.	10
Seminarios	Avaliácese o traballo de lectura recomendada para a sesión de seminario así como a capacidade de comprensión do tema a tratar	20
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	avalidación final que implicará o desenvolvemento por escrito de dúas preguntas longas que se incluírán no programa	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

De acordo co aprobado na xunta de Facultade do pasado 23 de xuño de 2014, e salvo modificacións que poidan introducirse por aprobación en noticias Xuntas de Facultade, as datas das probas de avaliación final serán as seguintes:

Convocatoria fin de carreira: 17 de outubro de 2014 ás 15.00 horas

Convocatoria do 2º período: 29 de maio de 2015 ás 16,00 Horas

Convocatoria Xullo: 15 de xullo ás 15.30 horas

Será condición imprescindible para contabilizar a avaliación continua obter un mínimo de 5 sobre 10 na proba de resposta longa

Aqueles alumnos que, por circunstancias persoais ou profesionais, non poidan participar de xeito presencial o continua no desenvolvemento do curso poderán presentar por escrito os diferentes traballos realizados ao mesmo tempo que os asistentes. Isto supoñerá un 40% da avaliación final e a proba de resposta longa o outro 60% da avaliación final.

Aqueles alumnos que non poidan participar no desenvolvemento do curso de xeito presencial terán unha avaliación final que implicará o desenvolvemento por escrito de dúas preguntas longas do programa e supoñerá o 80% da avaliación e unha pregunta práctica que supoñerá o 20% da avaliación.

Tanto estes últimos alumnos como os anteriores gozarán de atención personalizada nas titorías individualizadas (previa cita) cando así o desexen.

Na segunda convocatoria diferenciaranse as seguintes modalidades:

a) Para os alumnos presenciais: terán que ser avaliados daquela parte da programación docente que non superasen durante o curso.

b) Para aqueles alumnos que participan, aínda que non o fan de xeito presencial na súa totalidade: terán que superar aquela parte da programación docente que non superasen.

c) Para aqueles alumnos que se presentasen só a una avaliación final e non a superasen: deberán repetir esa mesma modalidade de avaliación na súa totalidade.

Convocatoria fin de carreira

A avaliación constará de dúas preguntas de resposta longa e o desenvolvemento dun caso práctico. Cada unha das preguntas de resposta longa valerán un 40% da nota final; o desenvolvemento dun caso práctico valerá o 20% da nota final

Bibliografía. Fontes de información

- Buchanan, James M., **Economía constitucional**, Madrid, 1993,
- Kelsen, Hans, **Teoría general del derecho y del Estado**, México D.F.; 1958 (imp. 1995),
- Schmitt, Carl, **Teoría de la constitución**, Madrid, 1983,
- Weber, Max, **Economía y sociedad : esbozo de sociología comprensiva**, México, 1964,
- Schumpeter, Joseph Alois, **Historia del análisis económico**, Barcelona, 1994,
- Mortati, Costantino, **La Constitución en sentido material**, Madrid, 2000,
- Bergareche Gros, Almudena, **La Costituzione in senso materiale: l'importanza della realtà dell'organizzazione**, Milano, 2001,
- Ramió, Carles y Ballart, Xavier, **Teoría de la organización (selección de textos)**, Madrid, 1993,
- Keynes, John Maynard, **Teoría general de la ocupación, el interés y el dinero**, México, 1965,
- Fisher, Irving, **La Teoría del interés**, Madrid, 1999,
- Coase, R. H., **La Empresa, el mercado y la ley**, Madrid, 1994,
- Watts, Ronald Lampman, **Sistemas federales comparados**, Madrid, 2006,
- Rodrik, Dani, **La Paradoja de la globalización : la democracia y el futuro de la economía mundial**, Barcelona, 2012,
- Díez de Velasco Vallejo, Manuel, **Las Organizaciones internacionales**, Madrid, 2010,
- Buchanan, James M. y Tullock, Gordon, **El Cálculo del consenso : fundamentos lógicos de la democracia constitucional**, Madrid, 1980,
- Becker, Gary Stanley, **El Capital humano : un análisis teórico y empírico referido fundamentalmente a la educación**, Madrid, 1983,
- Rawls, John, **El Liberalismo político**, Barcelona, 2004,
- Rawls, John, **Teoría de la justicia**, México, 1979,

Sobre esta bibliografía achegárase, ao longo do curso, guías de lectura sobre capítulos seleccionados ou referencias significativas para o traballo da materia

Igualmente, achegarase, ao longo do curso, documentos de actualidade, lexislación e xurisprudencia

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito administrativo económico				
Materia	Dereito administrativo económico			
Código	V08G080V01926			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
B2	Capacidade de aprender
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)A8.- Ser capaz de argumentar jurídicamente	A8
(*)	A10
(*)	A15
(*)	B2
(*)	B8

Contidos	
Tema	
Lección 1.- Introducción al Derecho público de la economía	1.- Aclaraciones conceptuales 2.- La intervención pública en la Economía: evolución y características
Lección 2.- Marco jurídico de la intervención pública en la economía	1.- El Derecho de la Organización Mundial del Comercio 2.- El Derecho comunitario 3.- Constitución Económica y modelo económico de la Constitución Española 4.- El principio de unidad del orden económico 5.- Las técnicas de privatización y desregulación 6.- La Administración Económica 7.- La empresa pública 8.- Una mención a la globalización (Derecho, Banco Mundial y Fondo Monetario Internacional) 9.- El análisis económico del Derecho
Lección 3.- La reserva al sector público de actividades económicas	1.- El art. 128.2 CE. El servicio público como técnica de reserva 2.- El procedimiento para efectuar las reservas 3.- La cuestión indemnizatoria 4.- Compatibilidad con el Derecho comunitario: el Derecho comunitario no prejuzga la propiedad 5.- Las acciones de oro

Lección 4.- Técnicas de intervención pública en la economía: La técnica de fomento del desarrollo económico	1.- Técnicas de intervención 2.- La actividad de fomento de la Administración Pública 3.- Fomento del desarrollo económico y autonomía territorial: la distribución de competencias en materia de fomento 4.- Régimen jurídico de las medidas de fomento 5.- Características de la subvención 5.1.- Concepto 5.2.- Procedimiento de concesión 5.3.- El carácter finalista de las subvenciones/ayudas y su control 6.- Las ayudas de Estado desde la óptica del Derecho comunitario
Lección 5.- Parte especial: Intervención pública en sectores concretos de la economía	1.- Industria 2.- Agricultura 3.- Comercio 4.- Turismo 5.- Sistema financiero 6.- Telecomunicaciones 7.- Energía 8.- Transportes

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	15	25	40
Sesión maxistral	36	72	108
Probas de resposta curta	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Análises de casos prácticos relacionados cos contidos da asignatura.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	O profesor resolverá tódalas dúbidas que de xeito individual se lle plantexen polos alumnos dedicando ó efecto o tempo preciso para elo.
Estudo de casos/análises de situacións	O profesor resolverá tódalas dúbidas que de xeito individual se lle plantexen polos alumnos dedicando ó efecto o tempo preciso para elo.
Probas	Descrición
Probas de resposta curta	O profesor resolverá tódalas dúbidas que de xeito individual se lle plantexen polos alumnos dedicando ó efecto o tempo preciso para elo.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Estudo de casos/análises de situacións	Resolución dos casos prácticos que prantexe o profesor tanto na clase coma os que se deban resolver fora da aula. Os devanditos casos serán defendidos nas clases.	30
Sesión maxistral	A asistencia terá carácter obrigatorio de optar polo sistema de avaliación continua. Esta asistencia abranguerá asemesmo as clases prácticas	10
Probas de resposta curta	Exame final de preguntas curtas relacionadas cas materias explicadas nas clases maxistrais.	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

O inicio do curso o alumno poderá optar de forma expresa polo sistema de avaliación continua ou polo sistema de proba final formalizando a opción nun documento que lle entregará o profesor.

Primeira convocatoria de exame (maio)

Os alumnos que optasen polo sistema de avaliación continua, que supón a asistencia regular a clases tanto as correspondentes a sesións maxistrais coma as de carácter práctico, a resolución de casos e a participación nas prácticas

propostas polo profesor, serán calificados cunha porcentaxe do 30% nos casos prácticos, o 10% como asistencia e sendo o 60% restante a nota da proba final.

Os alumnos que se decantasen pola proba final serán calificados, única y exclusivamente, pola devandita proba de preguntas curtas a desenvolver (100% da nota).

Segunda convocatoria de exame (xullo)

Os alumnos do sistema de avaliación continua reservarase a calificación da devandita avaliación (asistencia, casos e prácticas) e, polo tanto, a proba final de preguntas curtas a desenvolver que deberán realizar puntuarase co 60% da nota. A nota final obterase da suma da nota da avaliación continua do curso e a da nota da nova proba final.

Convocatoria fin de carreira

O 100% da nota obterase da realización dunha proba final de preguntas curtas a desenvolver

Bibliografía. Fontes de información

-COSCULLUELA MONTANER, L.; LÓPEZ BENÍTEZ, M.;, **Derecho Público Económico**, última edición,
-RIVERO ORTEGA, R.,, **Introducción al Derecho Administrativo Económico**,, última edición,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito administrativo II/V08G080V01501

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito do comercio internacional				
Materia	Dereito do comercio internacional			
Código	V08G080V01927			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	García Vidal, Javier			
Profesorado	García Vidal, Javier			
Correo-e	jgvidal@icasantiago.org			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
(*)(*)	A1	
(*)(*)	A2	
(*)(*)	A5	
(*)(*)	A8	
	A11	
(*)(*)	A13	
(*)(*)	A14	
(*)(*)		B1
(*)(*)		B2
(*)(*)		B3

Contidos	
Tema	
1. ASPECTOS GENERALES DE DERECHO DEL COMERCIO INTERNACIONAL.	1. El proceso hacia la delimitación del Derecho del comercio internacional: sus fases. 2. Los rasgos característicos del Derecho del comercio internacional: A) Los participantes. B) Las fuentes. C) Las técnicas de reglamentación. D) La solución de controversias. 3. Los procedimientos de producción normativa: A) Las dimensiones del ius mercatorum. B) Derecho comunitario y Derecho del comercio internacional. 4. Aspectos institucionales: A) Organismos internacionales de carácter económico. B) Organismos internacionales de carácter regional.

2. LOS SUJETOS DEL COMERCIO INTERNACIONAL.	1. El empresario individual. 2. Las sociedades mercantiles: A) Problemática general. B) La nacionalidad de las sociedades y cambio de nacionalidad. C) La actividad internacional de las sociedades.
3. LA PROTECCION INTERNACIONAL DE LA ACTIVIDAD EMPRESARIAL.	1. La propiedad industrial: A) Patentes. B) Marcas, nombre comercial y denominaciones de origen. C) Transferencia de tecnología y contratos de know-how. 2. El Derecho de la competencia: A) El contenido inmediato del Derecho de la competencia. B) El Derecho de la competencia y las actuales estructuras económicas.
4.-LOS CONTRATOS DE COMERCIO INTERNACIONAL.	1. La compraventa internacional A) El ámbito de la ley rectora del fondo del contrato. B) El alcance de la ley del lugar de ejecución. El pago de las obligaciones. C) La aplicación de las normas materiales. D) La venta al consumidor. 2. Los contratos de transporte internacional: A) Concepto y modalidades. B) El transporte internacional de mercancías. C) El contrato de comisión de transporte. 3. Los contratos de seguro internacional. El reaseguro. 4. Los contratos bancarios internacionales. Ambito de aplicación de la ley de la banca
5.-TITULOS VALOR Y MEDIOS DE PAGO EN EL COMERCIO INTERNACIONAL.	1. Los títulos valor: A) Los títulos emitidos por sociedades mercantiles. B) La letra de cambio, los pagarés a la orden y el cheque internacionales. C) Los problemas particulares de las obligaciones asumidas. 2. Los medios de pago: A) Orden de pago. B) Papel comercial. C) Crédito documentario.
6. DERECHO MARÍTIMO Y AÉREO INTERNACIONAL	1. El Derecho marítimo internacional: A) El buque y su nacionalidad. B) Los contratos del comercio marítimo internacional. C) La responsabilidad del propietario del buque. D) Averías, abordaje, asistencia y salvamento. 2. El Derecho aéreo internacional: A) La aeronave y su nacionalidad. B) El contrato de transporte aéreo internacional. C) La responsabilidad en el transporte aéreo.
7. EL DERECHO INTERNACIONAL DE INVERSIONES	1. Fuentes A) Acuerdos multilaterales B) Los APPRI 2. Aspectos materiales. A) Los estándares de trato B) La expropiación forzosa C) Otros estándares 3. Aspectos procesales A. El acceso al arbitraje de inversiones B. El desarrollo del proceso y sus efectos

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	12	12	24
Sesión maxistral	36	36	72
Probas de resposta curta	3	33	36
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	16	18
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente
Descrición

Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade consistente en formular ós alumnos un suposto, a fin de que indentifiquen os probelmas xuridicos que plantea, atopen a norma aplicable, e den solución ó suposto
Sesión maxistral	Exposición por parte do prpfesor dos contidos da materia, bases teóricas da mesma

Atención personalizada

Probas	Descrición
Probas de resposta curta	
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Valorarase a participación en casos e exercicios	20
Sesión maxistral	Valorarase a asistencia ás sesión maxistrais	10
Probas de resposta curta	Probas curtas periódicas	20
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame final	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Se valora la asistencia a clases teóricas y prácticas, hasta un 10% de la calificación final. Para obtener tal valoración es necesario acudir como mínimo al 85% de las mismas.
- 2.- Se realizarán casos prácticos a lo largo del curso y diversas pruebas teóricas de preguntas cortas o tipo test, que conjuntamente, supondrán el 40% de la calificación final.
- 3.- Habrá dos exámenes parciales largos que supondrán el 50% de la calificación total, siempre que se alcance un mínimo de 2 puntos sobre 5 en cada uno de ellos.
- 4.- El alumnado que no desee, o no pueda seguir el sistema de evaluación continua descrito, podrá presentarse a un examen final único teórico-práctico que supondrá el 100% de la calificación (50% parte teórica, 50% parte práctica). Este sistema se aplicará también en la convocatoria extraordinaria de fin de carrera.
- 5.- No obstante lo anterior, el alumnado podrá conservar la calificación alcanzada en la evaluación continua para el siguiente curso académico.

EXAMENES:

El examen de fin de carrera tendrá lugar el día 15 de octubre a las 9:00 horas.

El examen de la convocatoria de mayo, el 12 de mayo a las 16:00 horas

El examen de la convocatoria de julio, tendrá lugar el 9 de julio a las 10:00 horas

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía básica

a) MANUAIS.

- Esplugues Mota, C., Palao Moreno, G., Espinosa Calabuig, R. y Fernández Masiá, E., Derecho del Comercio Internacional, Valencia, Tirant lo Blanch, 4ª ed., 2011.

- Fernández Rozas, J.C, et al.Derecho de los negocios internacionales Iustel, Madrid

b) LEXISLACIÓN.

- Esplugues Mota, C., Palao Moreno, G., Espinosa Calabuig, R. y Fernández Masiá, E., Legislación básica de Derecho del Comercio Internacional, Valencia, Tirant lo Blanch, 5ª ed., 2011.

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Derecho mercantil I/V08G080V01403

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito marítimo				
Materia	Dereito marítimo			
Código	V08G080V01928			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Torres Pérez, Francisco José			
Profesorado	Torres Pérez, Francisco José			
Correo-e	ftorres@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A finalidade desta materia é acadar un coñecemento xeral sobre o Dereito marítimo actual. Para elo partimos dun concepto amplo de Dereito marítimo. Por tal motivo, ao longo do programa atopamos temas de Dereito público (espazos da navegación e ordenación administrativa) e de Dereito privado. A docencia teórica complementase con prácticas e traballos de seminario que se focalizarán naqueles aspectos que soen xerar maior litixiosidade.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os principais organismos internacionais (tanto públicos como privados) que promoven lexislación marítima e usos uniformes para o sector.	A1 A6 A7	
Identificar aos diferentes suxeitos intervinentes no sector marítimo-portuario e dilucidar cal é a súa responsabilidade	A2 A7 A10	
Manexar correctamente as fontes lexislativas, as pólizas e os contratos mais usuais no transporte marítimo	A10 A11 A13 A14	
Resolver de forma razoada os problemas xurídicos plantexados	A8 A10 A11	B1 B3 B6 B7

Contidos**Tema**

TEMA 1: Fontes e concepto de Dereito Marítimo	I.- Fontes 1.- Ordenamento xurídico interno 2.- Corpo normativo internacional 1) Organizacións productoras e promotoras de lexislación marítima 2) Problemas de aplicabilidade da normativa internacional II.- Concepto de Dereito Marítimo.
TEMA 2: Espacios da navegación	I.- Introducción: a navegación no Dereito do Mar II.- Réximes da navegación polos diferentes espacios 1.- Augas interiores 2.- Mar territorial 3.- Estreitos internacionais 4.- Zona contigua 5.- Zona económica exclusiva 6.- Plataforma continental 7.- Augas archipeláxicas 8.- Alta mar.
TEMA 3: Ordenación administrativa da navegación	I.- Administración marítima 1.- Administración Central 1) Órganos centrais 2) Órganos periféricos 2.- Administración autonómica II.- Réxime administrativo da navegación 1.- Supostos especiais de navegación 2.- Escala en portos 3.- Intervención sobre buques.
TEMA 4: O empresario marítimo	I.- Conceptos de navieiro e de propietario de buque II.- Réxime xurídico do navieiro III.- Publicidade rexistral do navieiro 1) Publicidade no Rexistro Mercantil 2) Publicidade no Rexistro de empresas navieiras IV.- A limitación de responsabilidade do navieiro 1) Xustificación e plantexamento xeral 2) A limitación de responsabilidade no ordenamento xurídico interno 3) A limitación de responsabilidade no eido internacional 4) Responsabilidade por danos debidos a contaminación.
TEMA 5: Auxiliares do empresario marítimo	I.- Introducción II.- Auxiliares e axentes en terra 1) Xestor do navieiro 2) Consignatario do buque 3) O transitario III.- Auxiliares e axentes a bordo 1) Dotación e tripulación 2) O capitán 3) Outros suxeitos IV.- Brokers.
TEMA 6: O buque	I.- Conceptos básicos e natureza xurídica II.- Rexistro e nacionalidade do buque III.- A propiedade do buque: modos de adquisición da propiedade 1) Introducción: modos de adquisición de dereito privado e de adquisición de dereito público 2) O contrato de construción de buque 3) O contrato de compra venda de buque IV.- Os créditos marítimos privilexiados e a hipoteca naval.
TEMA 7: Contratos de utilización do buque	I.- Contratos de fretamento 1) Introducción: liña tramp e liña regular 2) Modalidades de fretamento na liña tramp 1.- O bareboat charter 2.- O time charter 3.- O voyage charter 4.- O VCOA 3) Modalidades de fretamento en liña regular: o transporte en réxime de coñecemento de embarque. II.- O contrato de pasaxe III.- O contrato de remolque IV.- Outras modalidades contractuais
TEMA 8: Os accidentes e sucesos extraordinarios na navegación	I.- As avarías 1) Concepto e clases 2) A avaría grosa 3) A avaría particular II.- A abordaxe 1) Normas e concepto 2) Responsabilidade Civil 3) A culpa na abordaxe 4) Suxeito responsable III.- Asistencia e salvamento IV.- O remolque extraordinario na mar V.- Os achados e extraccións marítimas

TEMA 9: O seguro marítimo

I.- Introdución ao seguro e ós mercados aseguradores
 II.- O contrato de seguro marítimo
 1) Concepto 2) Características 3) Regulación 4) Clases 5) Elementos persoais 6) Elementos formais 7) Intereses asegurados 8) O risco asegurado 9) Obrigas das partes
 III.- O coaseguro
 IV.- O reaseguro
 V.- Os Clubs de P&I
 1) Concepto 2) Orixe 3) Función.

TEMA 10: Procesos marítimos

I.- Embargo de buques
 1) Embargo preventivo de buques 2) Embargo executivo
 II.- A arbitrase marítima
 III.- Outras especialidades procesuais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	12	24	36
Seminarios	3	12	15
Sesión maxistral	36	35	71
Probas de resposta curta	1	27	28

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Alternando cas sesións maxistras (clases de teoría) plantexanse casos prácticos que serán resoltos en grupo en horario de clase utilizando a documentación entregada polo docente.
Seminarios	Presentarase un traballo en grupo nunha sesión de seminario a celebrar no último tercio do cuatrimestre.
Sesión maxistral	Consistirán la explicación dos temas propostos (ver apartado contidos). Cunha antelación de 2 días o alumnado disporá na Plataforma Tema do guión da materia que se vai a explicar na sesión. E convinte que leven tal guión a clase.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Nos horarios de titorías propostos ou ben por correo electrónico a calqueira dos docentes da materia.
Estudo de casos/análises de situacións	Nos horarios de titorías propostos ou ben por correo electrónico a calqueira dos docentes da materia.
Seminarios	Nos horarios de titorías propostos ou ben por correo electrónico a calqueira dos docentes da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Estudo de casos/análises de situacións	Ao longo do cuatrimestre realizaranse sesións de carácter práctico. A asistencia e participación activa nas mesmas valorase como máximo con 3 puntos.	30
Seminarios	Ao longo do cuatrimestre farase unha sesión de seminario. O alumnado deberá informar sobre unha materia previamente seleccionada polo docente. Permitirase o traballo en grupos de como máximo 3 integrantes. O seminario contará como máximo 2 puntos.	20
Sesión maxistral	A participación activa nas clases de teoría servirá para determinar a nota final da materia.	0
Probas de resposta curta	Ao final do cuatrimestre farase un exame sobre o contido teórico e as prácticas realizadas en clase. A nota máxima do exame será de 5 puntos.	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

1.- As notas da avaliación continua gárdanse ata a convocatoria de xullo do curso académico seguinte -incluso nunha eventual participación na convocatoria de fin de carreira-.

2.- Para que o exame faga media será necesario acadar unha nota superior a 2 puntos.

3.- O alumnado que non participe en ningunha actividade da avaliación continúa será avaliado sobre 10 puntos nun exame final de carácter teórico e práctico. Do mesmo modo será avaliado o alumnado que participe nunha convocatoria de fin de carreira que non corresponda ao curso inmediatamente seguinte no que teña cursado esta materia.

4.- Datas exames:

Convocatoria 2º período:

5 de maio ás 10:00 horas.

Convocatoria de xullo:

10 de xullo ás 10:00 horas.

Convocatoria Fin de Carreira: consultar calendario oficial de exames da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

GABALDÓN GARCÍA - RUIZ SOROA, **Manual de Derecho de la Navegación marítima. BIBLIOGRAFÍA BÁSICA**, 3ª edición. 2006,

ARROYO, **Curso de Derecho Marítimo**, 2ª edición. 2005,

PULIDO BEGINES, **Instituciones de Derecho de la Navegación marítima**, 1ª edición. 2009,

GABALDÓN GARCÍA, **Curso de Derecho Marítimo internacional**, 1ª edición. 2012,

ARROYO, **Compendio de Derecho Marítimo. BIBLIOGRAFÍA BÁSICA**, 4ª edición. 2012,

Legislación Marítima. BIBLIOGRAFÍA BÁSICA, 5ª edición. 2012,

GONZÁLEZ LEBRERO, **Curso de Derecho de la navegación**, 1ª edición. 1998,

Westlaw-Aranzadi. Repertorio legislación y jurisprudencia),

<http://webs.uvigo.es/servicios/biblioteca/cdrom/frmat.htm>,

Consejo marítimo internacional del Báltico, www.bimco.org,

Comité marítimo internacional, www.comitemaritime.org,

Organización Marítima Internacional, www.imo.org,

ARROYO, I (Director), **Anuario de Derecho Marítimo**,

Toda a documentación referente aos 10 temas que comprende o programa estará a disposición do alumnado en Faitic con 3 días de antelación á explicación de cada tema.

Ademais, ao longo das clases iranse proporcionando outras referencias bibliográficas especializadas e documentación práctica.

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito do comercio internacional/V08G080V01927

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Derecho mercantil I/V08G080V01403

Dereito mercantil II/V08G080V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS**Interpretación financeira do dereito contable**

Materia	Interpretación financeira do dereito contable			
Código	V08G080V01929			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Docampo Barrueco, Jose Maria			
Profesorado	Docampo Barrueco, Jose Maria			
Correo-e	docampo@uvigo.es			

----- GUÍA DOCENTE NON PUBLICADA -----

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Réxime fiscal da empresa				
Materia	Réxime fiscal da empresa			
Código	V08G080V01930			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Aneiros Pereira, Jaime			
Profesorado	Aneiros Pereira, Jaime Rodríguez Losada, Soraya			
Correo-e	janeiros@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Réxime Fiscal da Empresa constitúe unha profundización no estudo dos principais tributos que gravan o beneficio e as operacións dos empresarios, profesionais e sociedades. Así, a materia de estudo se centra na tributación dos rendementos das actividades económicas no IRPF, no Imposto sobre Sociedades e a tratamento tributario das operacións no IVE			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A17	Ser quen de elaborar normas
B1	Capacidade de síntese e análise
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer as principais institucións xurídicas	A1	
Argumentar xuridicamente	A8	B1
Capacidade de síntese e análise		
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico	A3	B6
Resolver problemas de forma eficaz	A11	B7
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo	A17	
Manexar fontes xurídicas	A12	
Analizar criticamente o ordenamento xurídico	A13	
Aplicar pensamento lóxico, crítico e creativo	A13	B7
Identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar	A11	B1
Capacidade de síntese e de análise	A14	B7
Comprender e redactar documentos xurídicos		
Manexar a oratoria xurídica	A15	B11
Responsabilidade social como profesional e como cidadán		

Contidos	
Tema	
LECCION 1: Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (I).	1. Antecedentes. Natureza. 2. Obxecto: a renda dispoñible. 3. Feito imponible. 4. Suxeitos pasivos. 5. Rendementos de actividades económicas. Concepto. 6. Diferenciación con outros rendementos. 7. Elementos patrimoniais afectos.

LECCION 2: Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (II).	1.Determinación do rendemento neto: Xeneralidades. 2. Determinación do rendemento neto: Regras para o cómputo de certos gastos en estimación directa. 3. Determinación do rendemento neto: a estimación directa simplificada. 4. Determinación do rendemento neto: a estimación obxectiva. 5. Reducións do Rendemento neto. 6. Obrigacións formais, contables e rexistras.
LECCION 3: Imposto sobre Sociedades (I).	1. Antecedentes. 2. Natureza e ámbito de aplicación. 3. Feito imponible. A renda no Imposto. Exencións. 4. Suxeitos pasivos. Domicilio fiscal. 5. Base imponible: concepto. 6. A amortización do inmovilizado. 7. Provisións. 8. Gastos non deducibles. 9. A valoración dos elementos patrimoniais. Regras de valoración nas operacións con persoas e entidades residentes en paraísos fiscais. 10. O réxime das operacións entre entidades e persoas vinculadas. 11. A subcapitalización. 12. Descubrimento de elementos patrimoniais ocultos. 13. A compensación de bases impositibles negativas. 14. Tipos de gravame e cota. 15. Deducións para evitar a dobre imposición: a) A dedución por reinversión dos beneficios extraordinarios. b) Outras deducións. 15. Bonificacións. 16. A xestión do imposto. 17. Retencións e pagos fraccionados.
LECCION 4: Imposto sobre Sociedades (II). Réximes especiais.	1. Entidades exentas. 2. Incentivos fiscais para empresas de reducida dimensión. 3. Réxime de Cooperativas. 4. O réxime de consolidación fiscal. 5. Réxime especial de fusións, escisións, achegas de activos e troco de valores. 6. Réxime de determinados contratos de arrendamento financeiro. 7. Réxime especial das empresas navieras. 8. Outros réximes especiais regulados na Lei.
LECCION 5: Imposto sobre a Renda de non Residentes.	1. Natureza e obxecto. 2. Ámbito espacial 3. Suxeitos pasivos. 4. Feito imponible. 5. Rendas obtidas a través de Establecemento Permanente. 6. Rendas obtidas por actividades económicas sen establecemento permanente.
LECCIÓN 6: Impuestos sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados.	1.- Transmisións Patrimoniais Onerosas na empresa. 2. Operacións societarias. 3. Actos Xurídicos Documentados. 4. Disposicións comúns. 5. Xestión do Imposto.
LECCION 7: Imposto sobre o Valor Engadido (I)	1. Natureza e ámbito de aplicación. 2. Feito imponible. 3. Operacións non suxeitas e exencións. 4. Debeño do imposto. 5. Suxeitos pasivos. 6. Base imponible. Réxime xeral e regras especiais. 7. Tipos de gravame e cota tributaria. 8. A repercusión do imposto. 9. A dedución. 10. Regra da prorata. 11. Devolucións. 12. A xestión.
LECCION 8: Imposto sobre o Valor Engadido (II). Réximes especiais.	1. Réxime simplificado. 2. Réxime da agricultura, gandería e pesca. 3. Réxime especial da recarga de *equivalencia. 4. Réxime especial do comercio electrónico. 5. Réxime especial do Grupo de Entidades.
LECCIÓN 9: Cláusulas antielusivas na tributación empresarial.	1.- Medidas de dereito interno na LGT. 2.- Cláusulas antielusivas nas normas de cada imposto. 3.- Medidas de Dereito internacional. O MC da OCDE.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	15	30	45
Sesión maxistral	34	0	34
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	0	1
Probas de resposta curta	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Atenderanse e resolverán dúbidas do alumno respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que se propuxeron para adquirir as competencias perseguidas.
Seminarios	Atenderanse e resolverán dúbidas do alumno respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que se propuxeron para adquirir as competencias perseguidas.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Seminarios	(*) Pruebas en las que el alumno valora sus logros en función de los objetivos propuestos y determina los factores que pueden influir en su actuación. Pruebas para la evaluación que incluyen actividades, problemas o ejercicios prácticos a resolver. Los alumnos deben dar respuesta a la actividad planteada, aplicando los conocimientos teóricos y prácticos de la asignatura. 	15
Probos de resposta curta	Probos para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia. Realizaranse nos Seminarios este tipo de probas, así como probas tipo test, só aos alumnos que opten polo sistema de avaliación continua.	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

O temario que figura no apartado de contidos constitúe unha versión resumida das leccións que serán obxecto de exame. Oportunamente, a comezo do curso académico, proporcionaráselle ao alumno un temario máis detallado cos epígrafes que conforman cada lección.

Primeira oportunidade de exame:

1.- Os alumnos que se someten a avaliación continua serán avaliados conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: proba final (30%), probas de resposta curta ou test (60%) e outros (10%). Na proba final, o exame de teoría e oral suporá o 80% e o práctico, por escrito, suporá un 20%. En todo caso, o alumno deberá alcanzar unha cualificación mínima de 4 sobre 10 na proba final para que se lle teñan en conta as cualificacións obtidas mediante o sistema de avaliación continua.

2.- Os alumnos que NON se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema: a súa cualificación estará integrada polo 80% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 20% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os alumnos de avaliación continua.

Segunda oportunidade de exame:

1.- No exame de xullo só se realizará unha proba final, que constará de dous partes: unha práctica escrita (na que se resolverán un ou varios casos prácticos) e unha teórica oral (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia).

2.- Os alumnos que se someteron ao sistema de avaliación continua conservarán a nota que obtivesen no curso.

3.- Para os alumnos que non se someten a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema: a súa cualificación estará integrada polo 80% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 20% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os alumnos de avaliación continua.

4.- Aos alumnos que se someteron ao sistema de avaliación continua e non superasen a proba final nin na primeira oportunidade de exame nin na segunda conserváraselles a nota obtida a través de devandito sistema durante o curso académico seguinte, sempre que o alumno *manifeste o seu acordo.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA

O exame da convocatoria de Fin de carreira será unha proba teórico-práctica escrita, cuxa cualificación será o 100% da nota. A cualificación estará integrada polo 80% da cualificación obtida no exame teórico e o 20% da cualificación obtida no exame práctico. Non se terá en conta en ningún caso a avaliación continua do ano anterior.

As datas de exame aprobadas polo centro son:

20 outubro 2014. 15 horas

Ordinarias:

15 maio 2015. 16 horas.

13 xullo 2015. 15.30 horas

Recoméndase verificar previamente estas datas no calendario oficial do centro

Bibliografía. Fontes de información

FERREIRO LAPATZA, J.J y otros., **Curso de Derecho Tributario**, Última Edición,

PITA GRANDAL, A.Mª. (Coordinadora), **Textos y casos prácticos de Derecho Financiero y Tributario II**, 2001,

MARTÍN QUERALT, TEJERIZO LÓPEZ, CAYÓN GALIARDO (Directores), **Manual de Derecho Tributario**, Última Edición,

PÉREZ ROYO, F. (DIRECTOR), GARCÍA BERRO, F., PERÉZ ROYO, I., ESCRIBANO, F., CUBERO TRILLO, A., Y CAR, **Curso de Derecho Tributario**, Última edición,

MALVÁREZ PASCUAL, L; MARTÍNEZ GÁLVEZ, P; RAMÍREZ GÓMEZ, S; SANCHEZ PINO, A.J., **Régimen Fiscal de la Empresa**, Última edición,

CAZORLA PRIETO, L.M.; CHICO DE LA CÁMARA, P., **Introducción al sistema tributario español**, Última edición,

GARCÍA PRATS, F.A.; GARCÍA MORENO, V.A.; MONTESINOS OLTRA, S., **Tributación empresarial**, Última edición,

MERINO JARA, I; LUCAS DURÁN, M.; CALVO VERGEZ, J.; FERNÁNDEZ AMOR, J.A.; GARCÍA CALVENTE, Y.; GARCÍA, **Derecho Tributario. Parte especial**, Última edición,

Otra bibliografía recomendada para profundizar en la materia:

Manual del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas

Cordón Ezquerro, T (Dir.)

IEF, Madrid, (última edición)

Manual del Impuesto sobre Sociedades

Rubio Guerrero, J.J.

IEF, Madrid, (última edición)

Manual del Impuesto sobre el Valor Añadido

Varios Autores

IEF, Madrid, 2013 (o ediciones posteriores)

Manual de Fiscalidad Internacional

Cordón Ezquerro, T (Dir)

IEF, Madrid, (última edición)

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito financeiro e tributario I/V08G080V01402

Dereito financeiro e tributario II/V08G080V01602

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito administrativo económico/V08G080V01926

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Derecho mercantil I/V08G080V01403

Dereito administrativo II/V08G080V01501

Derecho mercantil II/V08G080V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Tutela procesal del crédito				
Materia	Tutela procesal del crédito			
Código	V08G080V01931			
Titulación	Grado en Derecho			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Derecho público			
Coordinador/a	Picatoste Bobillo, Julio César			
Profesorado	Picatoste Bobillo, Julio César			
Correo-e	juliopicatoste@hotmail.com			
Web				
Descripción xeral	(*)En esta materia se estudian los instrumentos procesales específicamente previstos para lograr la efectividad en el cobro de deudas dinerarias.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Conocer las principales instituciones jurídicas
A11	Ser capaz de identificar problemas jurídicos y abordar su solución de modo interdisciplinar
A12	Ser capaz de manejar fuentes jurídicas
A14	Ser capaz de comprender y de redactar documentos jurídicos
A15	Ser capaz de manejar la oratoria jurídica
A18	Ser capaz de negociar y mediar
B1	Capacidad de síntesis y análisis
B2	Capacidad de aprender
B3	Capacidad de gestión de la información
B4	Capacidad de adaptarse a nuevas situaciones
B5	Capacidad para organizar y planificar
B6	Resolver problemas de forma efectiva
B7	Aplicar pensamiento crítico, lógico y creativo
B8	Trabajar de forma autónoma con iniciativa
B9	Trabajar de forma colaborativa
B10	Preocupación por la calidad
B11	Comportarse de forma ética y responsabilidad social como ciudadano y como profesional
B12	Comunicarse de manera efectiva en un entorno de trabajo (habilidades en las relaciones interpersonales)
B13	Trabajar desde una perspectiva comparada, manejando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)Capacidad de síntesis y análisis	B1
(*)capacidad de aprender	B2
(*)capacidad de gestión de la información	B3
(*)capacidad de adaptarse a nuevas situaciones	B4
(*)capacidad para organizar y planificar	B5
(*)Resolver problemas de forma efectiva	B6
(*)Aplicar pensamiento crítico, lógico y creativo	B7
(*)Trabajar de forma autónoma con iniciativa	B8
(*)Trabajar de forma colaborativa	B9
(*)Preocupación por la calidad	B10
(*)Comportarse de forma ética y responsabilidad social como ciudadano y como profesional	B11
(*)Comunicarse de manera efectiva en un entorno de trabajo(habilidades en las relaciones interpersonales)	B12
(*)Trabajar desde un aperspectiva comparada manejando información comparada	B13
(*)Conocimiento de distintos aspectos procesales del derecho de empresa	A1
(*)Capacidad de identificar problemas jurídicos prios del derecho del derecho de empresa y abordar su solución a través de los mecansimos procesales y extraprocesales más adecuados	A11
(*)Capacidad de manejar fuentes jurídicas propias del derecho de empresa	A12
(*)Ser capaz de comprender y de redactar documentos de carácter procesal	A14
(*)Ser capaz de manejar la oratoria procesal	A15

Contenidos

Tema

I. Protección procesal del crédito en la Ley de Enjuiciamiento Civil

Lección 1ª.- Introducción. Distintas opciones procesales para la protección del crédito. Procesos declarativos ordinario; procesos declarativos especiales; juicios ejecutivos; y procesos de ejecución singular y colectiva. Los Juzgados de Primera Instancia y Juzgados de lo Mercantil.

Lección 2ª. El proceso de ejecución.
La ejecución forzosa. Los títulos ejecutivos. El título ejecutivo europeo. Ejecución de resoluciones extranjeras en el espacio judicial europeo y la LEC. Ejecución de laudos arbitrales nacionales y extranjeros.

Lección 3ª La ejecución dineraria.
Supuestos en que procede. Integración del título. Requerimiento de pago. Embargo de bienes. Requisitos. Objeto de embargo. Localización de los bienes objeto de embargo.

Lección 4ª. Práctica del embargo.
Mejora y reducción de embargo. Órgano del embargo. Práctica de embargo. Reembargo. Tercería de Dominio.

Lección 5ª. El procedimiento de apremio.
Disposiciones generales. Valoración de los bienes embargados. El convenio de realización. La realización por persona o entidad especializada. La subasta de los bienes trabados. Alternativas a la subasta judicial. La administración para pago. Tercería de mejor derecho.

Lección 6ª. Proceso Monitorio I
El proceso monitorio. Antecedentes.- Tipos de juicio monitorio: Puro, documental. El juicio monitorio de la LEC. Naturaleza y fundamento. Diferencia con otros procesos similares. La experiencia del juicio monitorio en España desde su implantación en la LEC 1/2000.

Lección 7ª.- Proceso Monitorio II
Requisitos subjetivos del proceso monitorio. Subjetivos: órgano jurisdiccional. Reglas sobre la competencia. Partes; pluralidad de partes; postulación.

Lección 8ª. Proceso Monitorio III
Requisitos objetivos: La deuda. Forma de acreditación de la deuda. Procedimiento. Petición inicial. Admisión y requerimiento de pago.

Lección 9ª. Proceso Monitorio IV
Conductas posibles del deudor. Pago. No comparecencia. Oposición. Decisiones subsiguientes en relación con el declarativo correspondiente. Especialidades del monitorio de la Ley de Propiedad Horizontal.

Lección 10ª. Juicio cambiario I
Concepto y naturaleza. Competencia. Partes; postulación. El título cambiario. Requisitos de la obligación. La demanda.

Lección 11ª. Juicio cambiario. II
Posturas posibles del deudor. La oposición. Excepciones cambiarias, extracambiarias, procesales. Sustanciación de la oposición.

II. La protección procesal del crédito en la Unión Europea

Lección 12ª. El título ejecutivo europeo.

Objeto y ámbito de aplicación. Certificación de la resolución como título ejecutivo europeo. Requisitos para la emisión de la certificación de título ejecutivo europeo. Solicitud de certificado de título ejecutivo europeo. Forma y contenido del certificado de título ejecutivo europeo. La ejecución del título ejecutivo europeo.

Lección 13ª. El proceso monitorio europeo I.

Antecedentes. Concepto, naturaleza y fundamento. Requisitos subjetivos y objetivos. Procedimiento. Petición de requerimiento europeo de pago; admisión a trámite; desestimación de la petición o emisión del requerimiento de pago.

Lección 14ª. El proceso monitorio europeo II.

Oposición. Ejecutividad. Posibilidades de revisión del requerimiento de pago. Ejecución, denegación y suspensión o limitación de la ejecución. Efectos.

Lección 15ª. El proceso europeo de escasa cuantía I.

Antecedentes. Concepto, naturaleza y fundamento. Requisitos subjetivos: órgano jurisdiccional, competencia, y partes. Requisitos objetivos: ámbito de aplicación, materia, cuantía.

Lección 16ª. El proceso europeo de escasa cuantía II.

Procedimiento. Incoación del proceso. Formulario de demanda. Formulario de contestación a la demanda. Solicitud de información complementaria. Prueba. Vista. Conciliación. Conclusión. Efectos. Impugnación. Ejecución de sentencia.

Lección 17. La Ley concursal.

Principios generales de la Ley Concursal. Naturaleza del concurso. El órgano judicial. Competencia objetiva y territorial. Líneas generales del procedimiento.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión magistral	34	40	74
Estudios/actividades previos	0	27.5	27.5
Estudio de casos/análisis de situaciones	13.5	31.5	45
Pruebas de tipo test	2	0	2
Estudio de casos/análisis de situaciones	1.5	0	1.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxías

	Descrición
Sesión magistral	Exposición por parte do profesor de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante.
Estudios/actividades previos	Búsqueda y lectura de forma autónoma por parte del alumnado de la documentación recomendada por el profesor que les facilite el seguimiento posterior de las sesiones magistrales.
Estudio de casos/análisis de situaciones	Análisis de un hecho, problema o suceso real con la finalidad de conocerlo, interpretarlo, resolverlo, generar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar conocimientos, diagnosticarlo y entrenarse en procedimientos alternativos de solución

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión magistral	En el horario de tutorías fijado por el profesor/a y publicado oportunamente por el centro, los alumnos/as, individualmente o en grupos muy reducidos, podrán consultar con el profesor/a las dudas y cuestiones que se les susciten en relación con los contenidos teóricos de la materia o con los ejercicios y casos prácticos propuestos.
Estudio de casos/análisis de situaciones	En el horario de tutorías fijado por el profesor/a y publicado oportunamente por el centro, los alumnos/as, individualmente o en grupos muy reducidos, podrán consultar con el profesor/a las dudas y cuestiones que se les susciten en relación con los contenidos teóricos de la materia o con los ejercicios y casos prácticos propuestos.

Evaluación		
	Descripción	Cualificación
Pruebas de tipo test	A lo largo del cuatrimestre se realizarán en las fechas indicadas en la planificación docente 2 pruebas tipo test de carácter eliminatorio.	50
Estudio de casos/análisis de situaciones	En la fecha fijada en el calendario oficial de exámenes se realizará una prueba de carácter práctico consistente en el estudio de un caso	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

En la materia Tutela Procesal del Crédito se seguirán dos sistemas de evaluación, tanto en la primera convocatoria (mayo/junio) como en la segunda (julio): evaluación continua o examen final.

1º.- EVALUACIÓN CONTINUA.

El sistema de evaluación continua consistirá en:

a) 2 pruebas teóricas tipo test de carácter eliminatorio, que se realizarán en las fechas indicadas en la planificación docente que se proporcionará a los alumnos al inicio de curso; la nota media obtenida en estas pruebas representará el 50% de la calificación final.

b) 1 prueba práctica escrita, que se realizará en la fecha fijada en el calendario oficial de exámenes y que representará el 50% de la calificación final. Para poder superar la materia, es necesario obtener en esta prueba práctica al menos un 4 sobre 10.

Notas importantes:

a) Para ser evaluado conforme al sistema de evaluación continua, el/la alumno/a deberá realizar la prueba práctica escrita y, al menos, una de las pruebas teóricas tipo test.

b) Los/as alumnos/as que sigan el sistema de evaluación continua y que no superen la materia en la primera convocatoria (mayo/junio), de cara a la segunda convocatoria (julio) podrán optar por:

- Que se les mantenga la calificación obtenida en las pruebas tipo test y en la prueba práctica realizadas durante el curso, en cuyo caso el examen consistiría en una prueba teórica escrita sobre toda la materia. En tal caso, la nota media de las pruebas tipo test y de la prueba práctica representaría el 50% de la nota final, y la prueba teórica escrita, el otro 50%.

- Hacer un examen final en los términos que se indican a continuación.

2º.- EXAMEN FINAL.

Los/as alumnos que decidan no seguir el sistema de evaluación continua o que no realicen las actividades necesarias para ser evaluados conforme a este sistema, serán evaluados con un examen final, que se realizará en la fecha fijada en el calendario oficial de exámenes y que constará de:

a) Una prueba práctica escrita consistente en el estudio de un caso. Esta prueba práctica representará el 30% de la calificación final.

b) Una prueba teórica escrita sobre toda la materia, que representará el 70% de la calificación final.

Nota importante: para poder superar la materia a través del examen final, el/la alumno/a tendrá que superar las dos partes del examen. Es decir, en la prueba práctica, tendrá que obtener al menos un 1,5 sobre 3; y, en la prueba teórica, un 3,5 sobre 7.

3º.- CONVOCATORIA DE FIN DE CARRERA.

En la convocatoria de fin de carrera, los/as alumnos/as serán evaluados mediante un examen final en los términos expuestos anteriormente, que supondrá el 100% de la calificación final.

Fuentes de información

BIBLIOGRAFÍA

A) Obras generales:

- MORENO CATENA Y CORTÉS DOMÍNGUEZ, Derecho Procesal Civil. Parte General, Valencia, 2013.
- MORENO CATENA Y CORTÉS DOMÍNGUEZ, Derecho Procesal Civil. Parte Especial, Valencia, 2013.
- DE LA OLIVA SANTOS, A., Díez-PICAZO GIMÉNEZ, I., Derecho procesal civil. El proceso de declaración, (con Díez-Picazo Giménez, I.), Madrid, 2005.
- DE LA OLIVA SANTOS, A., Díez-PICAZO GIMÉNEZ, I., VEGAS TORRES, J., Derecho procesal civil. Ejecución forzosa. Procesos especiales, Madrid, 2005.
- GIMENO SENDRA, V., Derecho Procesal Civil, T. I, Madrid, 2012.
- GIMENO SENDRA, V., Derecho Procesal Civil, T. II, Madrid, 2010.
- MONTERO AROCA, J., GÓMEZ COLOMER, J. L., MONTÓN REDONDO, A., BARONA VILAR, S., Derecho Jurisdiccional II. Proceso Civil, Valencia, 2013.
- MONTERO AROCA, J., GÓMEZ COLOMER, J. L., MONTÓN REDONDO, A., BARONA VILAR, S., El nuevo proceso civil, Valencia, 2001.
- ORTELLS RAMOS, M., Derecho Procesal Civil, 2013.
- Comentarios a la LEC 1/2000 y otras obras de referencia:
- ALONSO-CUEVILLAS y otros, Instituciones del nuevo proceso civil. Comentarios sistemáticos a la Ley 1/2000, Barcelona, 2000.

B) Comentarios a la LEC

- CORDÓN, TAPIA y otros, Comentarios a la Ley de Enjuiciamiento Civil (II vols.) Pamplona, 2001.
- CORTÉS DOMÍNGUEZ y MORENO CATENA (coords), Nueva Ley de Enjuiciamiento Civil (V vols.), Madrid, 2000.
- ESCRIBANO MORA, F. (Coord.), El proceso civil. Doctrina, jurisprudencia y formularios, Valencia, 2001.
- FERNÁNDEZ-BALLESTEROS, RIFÁ, VALLS (coords.), Comentarios a la nueva Ley de Enjuiciamiento Civil, Barcelona, 2000.
- GARBERÍ, TORRES, DURO, CASERO, Los procesos civiles. Comentarios a la nueva Ley de Enjuiciamiento Civil con formularios y jurisprudencia, cinco vols., Barcelona, 2001.
- LLEDÓ YAGÜE, Comentarios a la nueva Ley de Enjuiciamiento Civil (con Sesma, San Román y otros), Madrid, 2000.
- DE LA OLIVA SANTOS. A., Díez PICAZO GIMÉNEZ, I., VEGAS TORRES, J., BANACLOCHE PALAO, J, Comentarios a la Ley de Enjuiciamiento Civil, Madrid, 2001.

C) Obras específicas.-

- BONET NAVARRO, J, reclamación judicial de los gastos de comunidad (doctrina, jurisprudencia y formularios sobre el proceso monitorio con las especialidades previstas en la Ley de Propiedad Horizontal), Madrid , 2004
- BONET NAVARRO, J, Juicio cambiario y oposición del deudor doctrina, jurisprudencia y formularios, Madrid, 2004
- GARBERÍ LLOBREGAT, J., Juicio cambiario Ley Enjuiciamiento Civil , Barcelona, 2008
- GARBERÍ LLOBREGAT, J., El proceso monitorio en la Ley de Enjuiciamiento Civil, Editorial Bosch, S.A, 2011
- GARCÍA CANO, , Estudios sobre el proceso monitorio europeo, Aranzadi, 2008
- GÓMEZ AMIGO, LUIS, El proceso monitorio europeo, Aranzadi, 2008

- GISBERT POMATA, M., Díez RIAZA, S., CARRETERO GONZÁLEZ, C., GONZÁLEZ-CHORÉN RESPALDIZA, V. Los procesos para el cobro de deudas. Monitorio, cambiario, monitorio europeo y europeo de escasa cuantía, Editorial Civitas, S.A., 2010
- GONZÁLEZ CANO, Mª I. Proceso europeo de escasa cuantía , Valencia, 2009
- GONZÁLEZ CANO, Mª I. Proceso monitorio europeo. El Reglamento (CE) nº.1896/2006, del Parlamento Europeo y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, por el que se establece un proceso monitorio europeo Tirant lo Blanch. 2000.
- GARBERÍ LLOBREGAT, J. La reclamación de créditos impagados: vías procesales específicas Cuestiones, soluciones y formularios. Actualizada a la Ley 37/2011, de 10 de octubre, de Medidas de Agilización Procesal, 2011
- GUASCH FERNANDEZ,S. , El juicio cambiario, Barcelona, 2006
- MARTÍN JIMÉNEZ, C. M., Teoría y práctica del proceso monitorio. Comentarios y formularios. Lex Nova. 2011
- MIQUEL SALA, R. , El proceso europeo de escasa cuantía , Pamplona, 2009
- MONTESINOS GARCÍA, A.El tratamiento procesal de las reclamaciones de escasa cuantía en Europa y Estados Unidos , Pamplona, 2011.
- PICÓ I JUNOY, J. y ADÁN DOMÉNECH, F. La tutela judicial del crédito. Estudio práctico de los procesos monitorio y cambiario. Jose María Bosch Editor, 2005
- QUÍLEZ MORENO, J. M^a. , El proceso monitorio. Estudio doctrinal, jurisprudencial y futura realidad de la e-justicia, La Ley Actualidad, 2011.

Recomendaciones

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Sistema judicial español y proceso civil/V08G080V01504

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas externas				
Materia	Prácticas externas			
Código	V08G080V01981			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Torres Pérez, Francisco José			
Profesorado	Torres Pérez, Francisco José			
Correo-e	ftorres@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Actividades realizadas polos alumnado en despachos de avogados, asesorías, empresas, institucións públicas, Departamentos de xestión xurídica da propia Universidade de Vigo, e outras entidades co obxectivo de complementar a súa formación académica.			

Competencias de titulación	
Código	
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Ser quen de argumentar xuridicamente	A8	B1
Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica	A11	B2
Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico	A12	B3
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar	A13	B4
Ser quen de manexar fontes xurídicas	A14	B5
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico	A15	B6
Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos	A18	B7
Ser quen de manexar a oratoria xurídica		B8
Capacidade de síntese e análise		B9
Capacidade de aprender		B10
Capacidade de xestión da información		B11
Capacidade de adaptarse a novas situacións		B12
Capacidade para organizar e planificar		B13
Resolver problemas de forma eficaz		
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo		
Traballar de forma autónoma con iniciativa		
Traballar de forma cooperativa		
Preocupación pola calidade		
Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional		
Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)		
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada		

Contidos

Tema

1.- Actividades realizadas polos estudantes en despachos de avogados, asesorías, empresas, institucións públicas, os Departamentos de xestión xurídica da propia Universidade de Vigo, e outras entidades co obxectivo de complementar a súa formación académica.	1.1.- Elaboración de informes xurídicos
	1.2.- Seguimento de expedientes.
	1.3.- Estudo de casos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas externas	137.5	0	137.5
Informes/memorias de prácticas	12.5	0	12.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas externas	Traballo autónomo do alumno nunha entidade que subscribise Convenio de colaboración académica coa Universidade de Vigo, baixo a tutela directa dun titor da entidade externa e dun titor da Universidade. O traballo desenvolvido polo alumno deberá axustarse ó proxecto formativo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas externas	O alumnado recibirá atención personalizada por parte do titor da entidade colaboradora e do titor da Universidade, que será un profesor do Grao en Dereito. Ambos titores coordinarán a súa actuación a fin de que o alumnado exercite nas prácticas as competencias adquiridas nos seus estudos universitarios. O finalizar o período de prácticas o tutor externo emitirá un informe confidencial coa nota proposta. Asimesmo o alumnado deberá entregar vía faictic unha memoria detallada das actividades realizadas no período de prácticas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Informes/memorias de prácticas	O alumno deberá entregar ao titor/a académico/a no prazo de quince días naturais a contar desde o día en que conclúen as prácticas, unha Memoria de Prácticas Externas, axustándose ao modelo incorporado ao Anexo I da normativa sobre prácticas externas da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo. Pola súa banda, o titor profesional tamén deberá remitir ao titor académico un informe sobre as prácticas realizadas. A nota final da materia basearase sobre estes dous documentos.	100

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. A avaliación das prácticas será levada a cabo polo titor académico asignado ao alumno. Para poder ser avaliado positivamente é necesario:

a) Non faltar inxustificadamente a máis dun 10% das horas que conforman a práctica.

b) Que a cualificación global que figure no Informe de Seguimento emitido polo titor da entidade externa sexa igual ou superior a cinco puntos sobre dez.

c) Entregar ao titor académico no prazo de quince días naturais a contar desde o día en que conclúen as prácticas, a Memoria de Prácticas Externas, axustándose ao modelo incorporado ao Anexo I da presente normativa.

2. O titor académico elaborará un Informe de Valoración Final no que determinará a cualificación final. Para iso terá en conta de forma prioritaria o Informe de Seguimento remitido polo titor da institución colaboradora e a Memoria presentada polo alumno, pero poderá valorar tamén o interese demostrado polo estudante, as tutorías académicas levadas a cabo en relación coa práctica, así como calquera outro factor do que se deduza un bo resultado na aprendizaxe.

3. En función de todos estes factores, se a cualificación obtida no Informe de Seguimento do titor da entidade colaboradora é igual ou superior a cinco, o titor académico poderá incrementar a cualificación do alumno até en dous puntos e medio, sen que a cualificación final poida superar o dez puntos. Pola contra, o titor non poderá rebaixar a nota asignada ao alumno no Informe de Seguimento emitido polo titor da institución colaboradora.

4. No caso de que o estudante non reúna algún dos tres requisitos enumerados nos apartados a), b) e c) deste precepto, recibirá a cualificación de "Suspendido".

As practicas externas estan excluidas da convocatoria de fin de carreira.

Bibliografía. Fontes de información

Recomendacións

Outros comentarios

Esta guía debe completarse co previsto na documentación/normativa que disciplina as Prácticas Externas na Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Traballo de Fin de Grao				
Materia	Traballo de Fin de Grao			
Código	V08G080V01991			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Allegue Agüete, Pilar			
Profesorado	Allegue Agüete, Pilar			
Correo-e	pallegue@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O TFG deberá ser realizado de xeito persoal e autónomo polo alumno/a seguindo as orientacións dun titor/a académico.			
	A realización dun traballo global por varios estudantes debe ser autorizado pola Comisión de Traballo Fin de Grao			

Competencias de titulación	
Código	
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A16	Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)	A3
(*)	A2
(*)	A3
(*)	A4
(*)	A5
(*)	A6
(*)	A7

(*)	A8	
(*)	A9	
(*)	A10	
(*)	A11	
(*)	A12	
(*)	A13	
(*)	A14	
(*)	A15	
(*)	A16	
(*)	A17	
(*)	A18	
(*)		B1
(*)		B2
(*)		B3
(*)		B4
(*)		B5
(*)		B6
(*)		B7
(*)		B8
(*)		B10
(*)		B11
(*)		B9
(*)		B12
(*)		B13

Contidos

Tema
Teoría do Dereito
Derecho Civil
Derecho Constitucional
Derecho Romano
Historia del Derecho
Derecho Penal
Derecho Administrativo
Derecho Mercantil
Derecho Internacional
Derecho de la Unión Europea
Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social
Derecho Procesal
Derecho Financiero y Tributario

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos tutelados	4	135	139
Traballos e proxectos	0.5	10.5	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos tutelados	(*) El estudiante, de manera individual elabora un documento sobre la temática de la materia. Se trata de una actividad autónoma de/de los estudiante/s que incluye la búsqueda y recogida de información, lectura y manejo de bibliografía, redacción...

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Traballos tutelados	Todos os TFG terán un titor/a académico, que será profesor do Grao en Dereito e que orientará e supervisará a elaboración do TFG ao longo de toda a súa duración para o logro dos obxectivos e o desenvolvemento das competencias. Todos/as o/as profesores con vinculación permanente e Axudantes Doutores que impartan docencia maioritaria nos Graos do Centro poderán actuar como titores académicos. Os profesores asociados poderán actuar como titores cando teñan unha adicación no centro correspondente, como mínimo, á de T3-P4. xcepcionalmente, a Comisión de Traballos Fin de Grao poderá autorizar a dirección ou titorización de TFG a profesores non incluídos nesta relación por necesidade docente ou en atención á especial cualificación do profesor.
---------------------	--

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos e proxectos	(*)Se valora el contenido del trabajo, como la correlación estructural: introducción, justificación, hipótesis del trabajo, estado de la cuestión, objeto del estudio, conclusiones, bibliografía y fuentes. Asimismo, se valora la capacidad de comunicación oral y escrita del futuro graduado.	100

Outros comentarios sobre a Avaliación

Celebrado o acto de presentación pública do TFG, o Tribunal avaliador deliberará sobre a cualificación tomando en consideración o informe emitido polo titor académico, a calidade do contido do TFG, así como a propia exposición, en particular, a claridade expositiva e a capacidade de debate e defensa argumental do alumno/a. Na avaliación aplicaranse os seguintes criterios:

- 1.- Informes dos titores: Ata 3 puntos
 - 2.- Calidade do contido: Ata 5 puntos
 - a. Metodoloxía: máx. 2
 - b. Calidade da redacción: máx. 1
 - c. Conclusións: máx. 2
 - 3.- Exposición: Ata 2 puntos
 - a. Claridade expositiva: max. 1
 - b. Capacidade de debate e defensa argumental: máx. 1
- Aos efectos da ponderación do apartado 1 o titor deberá emitir unha puntuación numérica sobre base 10.

A cualificación final será a resultante da media aritmética das notas atribuídas por cada un dos membros do Tribunal avaliador.

Ao remate da avaliación e cualificación da totalidade do TFG, o Tribunal avaliador poderá conceder a mención de matrícula de honra de conformidade coa normativa vixente na Universidade de Vigo.

4. No caso de que o TFG non acade a cualificación mínima de aprobado (5), o Tribunal deberá indicar aqueles aspectos susceptibles de corrección e mellora para conquistar a devandita cualificación.

5. No anterior suposto, o alumno/a poderá presentar novamente o TFG á consideración do Tribunal avaliador na convocatoria extraordinaria.

[1] Criterios de avaliación aprobados na XF de 8 de xullo de 2013.

Bibliografía. Fontes de información

Recomendacións

